

Bruksela, 24 czerwca 2020 r.
(OR. en)

6049/1/20
REV 1

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0024 (NLE)

COLAC 9
WTO 19

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: Protokół do Umowy ustanawiającej stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ameryką Środkową, z drugiej strony w celu uwzględnienia przystąpienia Republiki Chorwacji do Unii Europejskiej

PROTOKÓŁ
DO UMOWY USTANAWIAJĄCEJ STOWARZYSZENIE
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A AMERYKĄ ŚRODKOWĄ, Z DRUGIEJ STRONY
W CELU UWZGLĘDNIENIA PRZYSTĄPIENIA REPUBLIKI CHORWACJI
DO UNII EUROPEJSKIEJ

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

IRLANDIA

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi Unii Europejskiej”,

oraz

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA KOSTARYKI,

REPUBLIKA SALWADORU,

REPUBLIKA GWATEMALI,

REPUBLIKA HONDURASU,

REPUBLIKA NIKARAGUI,

REPUBLIKA PANAMY,

zwane dalej również „Ameryką Środkową”,

z drugiej strony,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Umowa ustanawiająca stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ameryką Środkową, z drugiej strony¹ (zwana dalej „Umową”), została podpisana w Tegucigalpie, w Hondurasie w dniu 29 czerwca 2012 r., a jej część IV (Handel) jest zgodnie z art. 353 ust. 4 Umowy stosowana między Stroną UE a Hondurasem, Nikaraguą i Panamą od dnia 1 sierpnia 2013 r., między Stroną UE a Kostaryką i Salwadorem od dnia 1 października 2013 r. oraz między Stroną UE a Gwatemalą od dnia 1 grudnia 2013 r.,

UWZGLĘDNIAJĄC, że Traktat dotyczący przystąpienia Republiki Chorwacji (zwanej dalej „Chorwacją”) do Unii Europejskiej (zwany dalej „Traktatem o przystąpieniu”) został podpisany w Brukseli w dniu 9 grudnia 2011 r. i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2013 r.,

UWZGLĘDNIAJĄC, że zgodnie z art. 6 ust. 2 Aktu przystąpienia Chorwacji należy nadać formalny charakter przystąpieniu Chorwacji do Umowy poprzez zawarcie protokołu do Umowy,

MAJĄC NA UWADZE, że art. 358 ust. 2 Umowy stanowi, iż Strony mogą uzgodnić wszelkie inne zmiany Umowy, a art. 359 Umowy przewiduje przystąpienie nowych państw członkowskich do Unii Europejskiej oraz określa przepisy w celu uwzględnienia skutków takiego przystąpienia dla Umowy,

POSTANAWIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

¹ Dz.U UE L 346 z 15.12.2012, s. 3.

SEKCJA I

STRONY

ARTYKUŁ 1

Chorwacja niniejszym staje się Stroną Umowy i zostaje dodana do wykazu Stron Umowy.

SEKCJA II

ZNOSZENIE NALEŻNOŚCI CELNYCH

SPECJALNE TRAKTOWANIE W ODNIESIENIU DO BANANÓW

ARTYKUŁ 2

Tabelę w pkt 1 dodatku 3 (Specjalne traktowanie w odniesieniu do bananów) do załącznika I do Umowy (Znoszenie należności celnych) zastępuje się tabelą zawartą w załączniku I do niniejszego Protokołu.

SEKCJA III

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” ORAZ METODY WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

ARTYKUŁ 3

Art. 16 ust. 4 i art. 17 ust. 2 załącznika II do Umowy (dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej) zostają zmienione zgodnie z załącznikiem II do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 4

Dodatek 4 (Deklaracja na fakturze) do załącznika II (dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej) do Umowy zastępuje się załącznikiem III do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 5

1. Niniejszy Protokół może być stosowany do produktów pochodzących z Ameryki Środkowej lub z Chorwacji, które są zgodne z załącznikiem II (dotyczącym definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej) do Umowy i które w dniu wejścia w życie niniejszego Protokołu były objęte procedurą tranzytu lub były na terytorium Stron czasowo składowane w składzie celnym lub w wolnym obszarze celnym.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, można przyznać preferencyjne traktowanie taryfowe, pod warunkiem przedłożenia organom celnym Strony dokonującej przywozu, przed upływem czterech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Protokołu, dowodu pochodzenia wystawionego z mocą wsteczną na terytorium Strony dokonującej wywozu.

SEKCJA IV

ZAKŁADANIE PRZEDSIĘBIORSTW, HANDEL USŁUGAMI I HANDEL ELEKTRONICZNY

ARTYKUŁ 6

Sekcję A załącznika X do Umowy (Wykazy zobowiązań dotyczących zakładania przedsiębiorstw) zastępuje się załącznikiem IV do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 7

Sekcję A załącznika XI do Umowy (Wykazy zobowiązań dotyczących transgranicznego świadczenia usług) zastępuje się załącznikiem V do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 8

Załącznik XII do Umowy (Zastrzeżenia Strony UE dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż) zastępuje się załącznikiem VI do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 9

Załącznik XV do Umowy (Punkty informacyjne) zastępuje się załącznikiem VII do niniejszego Protokołu.

SEKCJA V

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

ARTYKUŁ 10

1. Podmioty z Chorwacji wymienione w załączniku VIII do niniejszego Protokołu dodaje się do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy instytucji zamawiających, które są organami rządowymi na szczeblu centralnym zgodnie z definicją określoną w dyrektywie UE w sprawie zamówień publicznych” w harmonogramie G (Harmonogram dla Strony UE) w sekcji A w dodatku 1 (Zakres) do załącznika XVI (Zamówienia publiczne) do Umowy.

2. Dodaje się Chorwację do wykazu zatytułowanego „Wykaz towarów i urządzeń nabywanych przez ministerstwa obrony i agencje ds. obronności i bezpieczeństwa Belgii, Bułgarii, Republiki Czeskiej, Danii, Niemiec, Estonii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Irlandii, Włoch, Cypru, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Węgier, Malty, Nederlandów, Austrii, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa, objęte niniejszym tytułem”

w harmonogramie G (Harmonogram dla Strony UE) w sekcji A w dodatku 1 do załącznika XVI do Umowy, a jego tytuł otrzymuje brzmienie „Wykaz towarów i urządzeń nabywanych przez ministerstwa obrony i agencje ds. obronności i bezpieczeństwa Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Republika Czeska, Danii, Niemiec, Estonii, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Irlandii, Włoch, Cypru, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Węgier, Malty, Nederlandów, Austrii, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa, objęte niniejszym tytułem”.

3. Podmioty z Chorwacji wymienione w załączniku IX do niniejszego Protokołu dodaje się do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy organów zamawiających, które są podmiotami prawa publicznego zgodnie z definicją określoną w dyrektywie UE w sprawie zamówień publicznych” w harmonogramie G (Harmonogram dla Strony UE) w sekcji B w dodatku 1 do załącznika XVI do Umowy.

4. Podmioty z Chorwacji wymienione w załączniku X do niniejszego Protokołu dodaje się do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy instytucji zamawiających i przedsiębiorstw publicznych spełniających kryteria określone w sekcji C” w harmonogramie G (Harmonogram dla Strony UE) w sekcji C w dodatku 1 do załącznika XVI do Umowy.

5. Wykaz środków publikowania informacji dotyczących zamówienia, przewidziany w dodatku 2 (Środki publikowania informacji dotyczących zamówienia) w załączniku XVI do Umowy, zastępuje się wykazem zawartym w załączniku XI do niniejszego Protokołu.

SEKCJA VI

WTO

ARTYKUŁ 11

Republiki Strony AŚ zobowiązują się, że w związku z przystąpieniem Chorwacji do Unii Europejskiej nie będą wnosić żadnych roszczeń ani żądań, ani nie będą powoływać się na żadne koncesje ustanowione na mocy art. XXIV.6 i art. XXVIII GATT 1994 lub art. XXI GATS, ani nie będą modyfikować ani wycofywać tych koncesji.

SEKCJA VII

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 12

1. Strony zatwierdzają niniejszy Protokół zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami prawnymi.

2. Niniejszy Protokół wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu wewnętrznych procedur prawnych, o których mowa w ust. 1.
3. Niezależnie od ust. 2 Unia Europejska i każda z Republik Strony AŚ mogą stosować postanowienia niniejszego Protokołu począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dacie wzajemnego powiadomienia się o zakończeniu niezbędnych wewnętrznych procedur prawnych.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 2 i 3, są wysłane w przypadku Strony UE do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, a w przypadku Republik Strony AŚ do *Secretaría General del Sistema de la Integración Centroamericana* (SG-SICA), którzy są depozytariuszami niniejszego Protokołu.
5. Strony, w stosunku do których Protokół wszedł w życie, mogą również używać materiałów pochodzących z Republik Strony AŚ, w odniesieniu do których niniejszy Protokół nie obowiązuje.
6. Gdy, zgodnie z ust. 3, Strony stosują postanowienie niniejszego Protokołu w oczekiwaniu na wejście w życie niniejszego Protokołu, odniesienie w takim postanowieniu do dnia wejścia w życie niniejszego Protokołu traktuje się jako odniesienie do dnia, od którego Strony uzgodniły stosowanie tego postanowienia zgodnie z ust. 3.

ARTYKUŁ 13

1. Niniejszy Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest na równi autentyczny.
2. Strona UE przekazuje Republikom Strony AŚ tekst Umowy w języku chorwackim. Z zastrzeżeniem wejścia w życie niniejszego Protokołu tekst w języku chorwackim jest autentyczny na takich samych warunkach jak inne wersje językowe niniejszego Protokołu. W art. 363 Umowy niniejszym wprowadza się odpowiednie zmiany.

ARTYKUŁ 14

Niniejszy Protokół stanowi integralną część Umowy. Załączniki do niniejszego Protokołu stanowią jego integralną część.

ARTYKUŁ 15

Niniejszy protokół nie dopuszcza jednostronnych zastrzeżeń ani oświadczeń interpretacyjnych.

NA DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, należycie w tym celu umocowani, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w [...] dnia [...] r.

[...]

W imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich

[...]

W imieniu Republiki Kostaryki

[...]

W imieniu Republiki Salwadoru

[...]

W imieniu Republiki Gwatemali

[...]

W imieniu Republiki Hondurasu

[...]

W imieniu Republiki Nikaragui

[...]

W imieniu Republiki Panamy

ZAŁĄCZNIK I**(Załącznik I do Umowy)****Dodatek 3****SPECJALNE TRAKTOWANIE W ODNIESIENIU DO BANANÓW**

1. W przypadku produktów rolnych pochodzących z Ameryki Środkowej ujętych w pozycji 0803.00.19 Nomenklatury Scalonej (banany świeże, z wyłączeniem plantanów) i wymienionych w kategorii „ST” w harmonogramie Strony UE, zastosowanie mają następujące cła preferencyjne:

Rok	Preferencyjna stawka celna	Wielkość progowa przywozu, w tonach					
	(EUR/tonę)	Kostaryka	Panama	Honduras	Gwatemala	Nikaragua	Salwador
Do 31 grudnia 2010 r.	145	1 025 000	375 000	50 000	50 000	10 000	2 000
1.1-31.12.2011	138	1 076 250	393 750	52 500	52 500	10 500	2 100

Rok	Preferencyjna stawka celna	Wielkość progowa przywozu, w tonach					
	(EUR/tonę)	Kostaryka	Panama	Honduras	Gwatemala	Nikaragua	Salwador
1.1-31.12.2012	131	1 127 500	412 500	55 000	55 000	11 000	2 200
1.1-31.12.2013	124	1 178 750	431 250	57 500	57 500	11 500	2 300
1.1-31.12.2014	117	1 254 419	458 934	61 191	61 191	12 238	2 448
1.1-31.12.2015	110	1 301 599	476 195	63 493	63 493	12 699	2 540
1.1-31.12.2016	103	1 349 942	493 881	65 851	65 851	13 170	2 634
1.1-31.12.2017	96	1 397 316	511 213	68 162	68 162	13 632	2 726
1.1-31.12.2018	89	1 444 767	528 573	70 476	70 476	14 095	2 819
1.1-31.12.2019	82	1 493 881	546 542	72 872	72 872	14 574	2 915
1.1.2020 i później	75	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

TYTUŁ IV

DOWÓD POCHODZENIA

1. Art. 16 ust. 4 załącznika II do Umowy (dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej) otrzymuje brzmienie:

„4. Świadectwa przewozowe EUR. 1 wystawione z mocą wsteczną muszą zawierać adnotację „wystawione retrospektywnie” w jednym z następujących języków:

BG „ИЗДАДЕН ВПОСЛЕДСТВИЕ”

ES „EXPEDIDO A POSTERIORI”

CS „VYSTAVENO DODATEČNE”

DA „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”

DE „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”

ET „TAGANTJÄRELE VÄLJA ANTUD”

EL „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”

EN „ISSUED RETROSPECTIVELY”

FR „DÉLIVRÉ A POSTERIORI”

HR „NAKNADNO IZDANO”

IT „RILASCIATO A POSTERIORI”

LV „IZSNIEGTS RETROSPEKTĪVI”

LT „RETROSPEKTYVUSIS IŠDAVIMAS”

HU „KIADVA VISSZAMENŐLEGES HATÁLLYAL”

MT „MAHRUG RETROSPETTIVAMENT”

NL „AFGEGEVEN A POSTERIORI”

PL „WYSTAWIONE RETROSPEKTYWNIĘ”

PT „EMITIDO A POSTERIORI”

RO „EMIS A POSTERIORI”

SK „VYDANÉ DODATOČNE”

SL „IZDANO NAKNADNO”

FI „ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”

SV „UTFÄRDAT I EFTERHAND”.

2. Art. 17 ust. 2 załącznika II (dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej) do Umowy otrzymuje brzmienie:

„2. Duplikat wystawiony w ten sposób musi zawierać adnotację „duplikat” w jednym z następujących języków:

BG „ДУБЛИКАТ”

ES „DUPLICADO”

CS „DUPLIKÁT”

DA „DUPLIKAT”

DE „DUPLIKAT”

ET „DUPLIKAAT”

EL „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”

EN „DUPLICATE”

FR „DUPLICATA”

HR „DUPLIKAT”

IT „DUPLICATO”

LV „DUBLIKĀTS”

LT „DUBLIKATAS”

HU „MÁSODLAT”

MT „DUPLIKAT”

NL „DUPLICAAT”

PL „DUPLIKAT”

PT „SEGUNDA VIA”

RO „DUPLICAT”

SK „DUPLIKÁT”

SL „DVOJNIK”

FI „KAKSOISKAPPALE”

SV „DUPLIKAT”. ”

DEKLARACJA NA FAKTURZE

Szczególne wymagania dotyczące sporządzania deklaracji na fakturze

Deklarację na fakturze, której treść podana jest poniżej, sporządza się w jednej z podanych wersji językowych oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego kraju wywozu. Jeśli deklaracja jest sporządzana odrębnie, musi być napisana atramentem lub tuszem, drukowanymi literami. Deklarację na fakturze sporządza się zgodnie ze wskazówkami podanymi w przypisach. Przypisy nie muszą jednak być zamieszczone.

Wersja w języku bułgarskim

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (разрешение № ... от митница или от друг компетентен държавен орган ⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... ⁽²⁾ преференциален произход.

Wersja w języku hiszpańskim

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera o de la autoridad pública competente n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku czeskim

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení celního nebo příslušného vládního orgánu ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Wersja w języku duńskim

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes eller den kompetente offentlige myndigheds tilladelse nr. ...⁽¹⁾) erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Wersja w języku niemieckim

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligung der Zollbehörde oder der zuständigen Regierungsbehörde Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...⁽²⁾ sind.

Wersja w języku estońskim

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti või pädeva valitsusasutuse luba nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Wersja w języku greckim

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου ή της καθύλην αρμόδιας αρχής, υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησησικής καταγωγής ...⁽²⁾.

Wersja w języku angielskim

The exporter of the products covered by this document (customs or competent public authority authorisation No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽²⁾.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière ou de l'autorité publique compétente n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Wersja w języku chorwackim

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.'

Wersja w języku włoskim

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale o dell'autorità pubblica competente n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Wersja w języku łotewskim

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas vai kompetentu valsts iestāžu atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Wersja w języku litewskim

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės arba kompetentingos viešosios valdžios institucijos liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Wersja w języku węgierskim

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾ vagy az illetékes kormányzati szerv által kiadott engedély száma: ...) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ... származásúak⁽²⁾.

Wersja w języku maltańskim

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni kompetenti tal-gvern jew tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod car li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽²⁾.

Wersja w języku niderlandzkim

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning of vergunning van de competente overheidsinstantie nr. ...⁽¹⁾) verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Wersja w języku polskim

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych lub upoważnienie właściwych władz nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Wersja w języku portugalskim

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira ou da autoridade governamental competente n.º ...⁽¹⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku rumuńskim

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală sau a autorității guvernamentale competente nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Wersja w języku słowackim

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia colnej správy alebo príslušného vládneho povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Wersja w języku słoweńskim

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (pooblastilo carinskih ali pristojnih državnih organov št. ...⁽¹⁾)izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Wersja w języku fińskim

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin tai toimivaltaisen julkisen viranomaisen lupa nro ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Wersja w języku szwedzkim

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd eller behörig statlig myndighet nr ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

.....⁽³⁾

(Miejscowość i data)

.....⁽⁴⁾

(Podpis eksportera oraz czytelnie imię
i nazwisko osoby podpisującej deklarację)

-
- (1) Jeśli deklaracja na fakturze jest sporządzona przez upoważnionego eksportera w rozumieniu załącznika II art. 20, w tym miejscu wpisuje się numer upoważnienia tego eksportera. Jeśli deklaracja na fakturze nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, tekst w nawiasach opuszcza się lub miejsce pozostawia się niewypełnione.
- (2) Należy wskazać pochodzenie produktów. Jeżeli deklaracja na fakturze odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu załącznika II art. 34, eksporter musi wyraźnie wskazać je w dokumencie, w którym sporządzana jest deklaracja, poprzez wpisanie symbolu „CM”.
- (3) Wpisy te mogą zostać pominięte, jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie.
- (4) Zob. art. 19 ust. 5 załącznika II do Umowy. Jeżeli podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

WYKAZY ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADANIA PRZEDSIĘBIORSTW

SEKCJA A

STRONA UE

1. W poniższym wykazie zobowiązań podano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane na podstawie art. 166 niniejszej Umowy oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych sektorach zastosowanie do przedsiębiorstw i inwestorów z Republik Strony AŚ. Wykazy składają się z następujących elementów:
 - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym Strona przyjmuje zobowiązanie, oraz zakres liberalizacji, do którego odnoszą się zastrzeżenia;
 - b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące zastrzeżenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (uwaga: Brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej UE).

Sektory lub podsektory niewymienione w poniższym wykazie nie są objęte zobowiązaniami.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:

- a) „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC rev 3.1, 2002;
- b) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;
- c) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.

3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 164 i 165 niniejszej Umowy. Środki te (np. konieczność uzyskania licencji, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, niedyskryminacyjny wymóg określający, że pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach ochrony środowiska naturalnego lub obszarach o szczególnych walorach historycznych i artystycznych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do inwestorów drugiej Strony.

4. Zgodnie z art. 159 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
5. Zgodnie z art. 164 niniejszej Umowy niedyskryminacyjne wymogi odnośnie do rodzajów formy prawnej przedsiębiorstwa nie są zawarte w niniejszym wykazie.
6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowykonalne i w związku z tym nie nadają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.
7. W poniższym wykazie stosuje się następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
UE	Strona UE
ES	Hiszpania
EE	Estonia
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja

HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Niderlandy
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka
SI	Słowenia
SE	Szwecja
UK	Zjednoczone Królestwo

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Nieruchomości AT, BG, CY, CZ, DK, EE, ES, EL, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: Ograniczenia dotyczące nabywania gruntów i nieruchomości przez zagranicznych inwestorów ¹⁶⁸ .
WSZYSTKIE SEKTORY	Usługi użyteczności publicznej UE: Działalność gospodarcza uważana za usługi użyteczności publicznej na poziomie krajowym lub lokalnym może być przedmiotem monopoli publicznych lub wyłącznych praw przyznanych prywatnym podmiotom gospodarczym ¹⁶⁹ .

¹⁶⁸ W odniesieniu do sektorów usług, ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach GATS.

¹⁶⁹ Mając na uwadze, że usługi użyteczności publicznej często istnieją również na poziomie podcentralnym, szczegółowa i wyczerpująca lista dla poszczególnych sektorów nie stanowi praktycznego rozwiązania. W celu ułatwienia zrozumienia, poszczególne przypisy w niniejszym wykazie zobowiązań wskazują przykładowo, a nie wyczerpująco, te sektory, w których usługi użyteczności publicznej odgrywają istotną rolę.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Sposoby zakładania przedsiębiorstw UE: Traktowania przyznanego spółkom zależnym (przedsiębiorstw państw trzecich) utworzonym zgodnie z prawem państwa członkowskiego i posiadającym statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w UE nie rozszerza się na oddziały lub agencje utworzone w państwie członkowskim przez przedsiębiorstwo państwa trzeciego. BG: Tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia. EE: Przynajmniej połowa osób zasiadających w zarządzie musi mieć miejsce zamieszkania w UE. FI: Obcokrajowiec prowadzący działalność handlową jako współdziałowiec fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki jawnej potrzebuje pozwolenia na prowadzenie handlu i musi mieć miejsce stałego zamieszkania w UE. Dla wszystkich sektorów poza usługami telekomunikacyjnymi przynajmniej połowa zwyczajnych członków i zastępców w zarządzie musi mieć fińskie obywatelstwo i miejsce zamieszkania w Finlandii. Niemniej jednak niektórym przedsiębiorstwom mogą być przyznawane zwolnienia. Jeżeli zagraniczna organizacja zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez utworzenie oddziału w Finlandii, wymagane jest posiadanie pozwolenia na handel. Od zagranicznej organizacji lub osoby prywatnej niebędącej obywatelem UE wymagane jest zezwolenie na działanie jako założyciel spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W przypadku usług telekomunikacyjnych istnieje wymóg w zakresie miejsca stałego zamieszkania w odniesieniu do połowy założycieli oraz połowy członków zarządu. Jeżeli osoba prawna jest założycielem, obowiązuje w stosunku do niej również wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT: Dostęp do działalności przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej wymaga zezwolenia na pobyt i specjalnego zezwolenia na prowadzenie działalności. BG, PL: Zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki dominującej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo. PL: Z wyjątkiem usług finansowych, bez zobowiązań w przypadku oddziałów. Inwestorzy spoza UE mogą podejmować i prowadzić działalność gospodarczą tylko w formie spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjnej (w przypadku usług prawnych wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej). RO: Członkowie zarządów jednoosobowych i prezesi zarządów oraz połowa łącznej liczby członków zarządu spółek handlowych muszą być obywatelami rumuńskimi, chyba że umowa spółki lub jej statut przewiduje inaczej. Większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	SE: Przedsiębiorstwo zagraniczne (która nie ustanowiło podmiotu prawnego w Szwecji) prowadzi działalność handlową poprzez oddział, ustanowiony w Szwecji z niezależnym zarządem i oddzielnymi rachunkami. Projekty budowlane trwające mniej niż jeden rok są zwolnione z wymogów tworzenia oddziału lub wyznaczania przedstawiciela zamieszkującego w Szwecji. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (spółka akcyjna) może zostać ustanowiona przez jednego lub kilku założycieli. Założyciel musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Szwecji lub być szwedzkim podmiotem prawnym. Spółka osobowa może być założycielem wyłącznie, jeżeli każdy ze wspólników ma miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych. Przynajmniej pięćdziesiąt procent członków zarządu musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. Obcokrajowcy lub obywatele Szwecji niemający miejsca stałego zamieszkania w Szwecji, którzy chcą prowadzić działalność handlową w Szwecji, wyznaczają i rejestrują u władz lokalnych przedstawiciela mającego miejsce stałego zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Istnieje możliwość odstępstwa od wymogu w zakresie miejsca zamieszkania, jeżeli można udowodnić, że w danym wypadku wymóg ten nie jest niezbędny. SI: Zakładanie oddziału przez spółki zagraniczne jest uwarunkowane zarejestrowaniem spółki dominującej w rejestrze sądowym kraju pochodzenia przez co najmniej jeden rok. SK: Zagraniczna osoba fizyczna, której nazwisko należy wpisać do rejestru działalności gospodarczej jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy, musi przedstawić zezwolenie na pobyt w Republice Słowackiej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Inwestycje ES: Inwestycje w Hiszpanii przez rząd zagraniczny lub zagraniczne podmioty publiczne (co z reguły wiąże się z, poza ekonomicznymi, również nieekonomicznymi interesami ze strony podmiotu), bezpośrednio lub poprzez spółki kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez rządy zagraniczne, wymagają wcześniejszego pozwolenia rządu. BG: W przedsiębiorstwach, w których publiczny (państwowy lub komunalny) udział w kapitale zakładowym przekracza trzydzieści procent, zbycie udziałów osobom trzecim wymaga zezwolenia. Niektóre rodzaje działalności gospodarczej związane z eksploatacją lub użytkowaniem własności państwowej uwarunkowane są uzyskaniem zezwolenia na mocy przepisów ustawy o koncesjach. Inwestorzy zagraniczni nie mogą uczestniczyć w prywatyzacji. W przypadku inwestorów zagranicznych i bułgarskich osób prawnych z udziałem zagranicznym obejmującym większość udziałów wymagane jest zezwolenie na a) poszukiwanie, wykorzystywanie lub wydobywanie zasobów naturalnych z wód terytorialnych, szelfu kontynentalnego lub wyłącznej strefy ekonomicznej oraz b) nabycie większości udziałów w spółkach prowadzących dowolną działalność określoną w lit. a).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	FR: Zagraniczne transakcje kupna przekraczające 33,33 procent udziału w kapitale lub praw do głosowania w istniejących francuskich przedsiębiorstwach lub dwadzieścia procent we francuskich spółkach notowanych publicznie, podlegają następującym regulacjom: – inwestycje na kwotę niższą od 7,6 mln EUR w spółki francuskie, których obrót nie przekracza 76 mln EUR, nie są objęte ograniczeniami po upływie piętnastu dni od uprzedniego zgłoszenia i weryfikacji, że spełniony został wymóg dotyczący wysokości kwot; – po upływie miesiąca od uprzedniego zgłoszenia zezwolenie jest automatycznie przyznane dla innych inwestycji, chyba że Minister Gospodarki skorzystał, w wyjątkowych okolicznościach, z prawa do przesunięcia terminu inwestycji. Udział zagraniczny w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach może być ograniczony do zmiennej kwoty kapitału w ofercie publicznej, ustalonej przez rząd Francji na podstawie analizy każdego przypadku. W celu rozpoczęcia działalności w niektórych branżach handlowych, przemysłowych lub rzemieślniczych wymagane jest specjalne zezwolenie, jeżeli dyrektor nie jest posiadaczem zezwolenia na stały pobyt.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	FI: Nabycie udziałów przez właścicieli zagranicznych dające ponad jedną trzecią głosów w znaczącym przedsiębiorstwie fińskim lub znaczącym przedsiębiorstwie handlowym (zatrudniającym ponad 1000 pracowników lub z obrotem przekraczającym 168 milionów EUR lub sumą bilansową przekraczającą 168 milionów EUR) jest przedmiotem zatwierdzenia przez władze fińskie; zatwierdzenia tego można odmówić, wyłącznie jeżeli byłby zagrożony istotny interes narodowy. Powyższe ograniczenia nie mają zastosowania do sektora telekomunikacji HU: Bez ograniczeń dla udziału zagranicznego w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach. IT: Wyłączne prawa mogą być przyznane lub utrzymane dla nowo sprywatyzowanych spółek. Prawa do głosowania w nowo sprywatyzowanych przedsiębiorstwach mogą w niektórych przypadkach zostać ograniczone. Na okres pięciu lat nabycie dużych udziałów kapitałowych w spółkach działających w dziedzinie obronności, usług transportowych, telekomunikacji i energii może wymagać zatwierdzenia przez właściwe organy.
WSZYSTKIE SEKTORY	Strefy geograficzne FI: Na Wyspach Alandzkich ograniczenia prawa przedsiębiorczości przez osoby fizyczne, które nie mają regionalnego obywatelstwa Wysp Alandzkich, lub przez osoby prawne bez zgody właściwych organów Wysp Alandzkich.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
1. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO, LEŚNICTWO	
A. Rolnictwo, łowiectwo (ISIC rev 3.1: 011, 012, 013, 014, 015) z wyłączeniem usług doradztwa i konsultingu ¹⁷⁰	AT, HR, HU, MT, RO: Bez zobowiązań w przypadku działalności rolniczej. CY: Dopuszcza się do 49 procent udziału spoza UE. FR: Zakładanie przedsiębiorstw rolniczych przez obywateli spoza UE i nabywanie winnic przez inwestorów spoza UE wymagają zezwolenia. IE: Założenie przedsiębiorstwa w sektorze młynarstwa przez osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania poza UE wymaga zezwolenia.
B. Leśnictwo i pozyskiwanie drewna (ISIC rev 3.1: 020) z wyłączeniem usług doradczych i konsultingowych ¹⁷¹	BG: Bez zobowiązań w przypadku działalności związanej z pozyskiwaniem drewna

¹⁷⁰ Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybołówstwem znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F.f) i 6.F.g).

¹⁷¹ Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybołówstwem znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F.f) i 6.F.g).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
2. RYBOŁÓWSTWO I AKWAKULTURA (ISIC rev 3.1: 0501, 0502) z wyłączeniem usług doradczych i konsultingowych¹⁷²	AT: Przynajmniej 25 procent statków musi być zarejestrowanych w Austrii. BE, FI, IE, LV, NL, PT, SK: Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zarejestrowani i nie posiadają swojej głównej siedziby odpowiednio w Belgii, Finlandii, Irlandii, na Łotwie, w Niderlandach, Portugalii oraz Republice Słowackiej nie mogą posiadać statków pod banderą, odpowiednio belgijską, fińską, irlandzką, łotewską, niderlandzką, portugalską oraz słowacką. CY, EL: Dopuszcza się do 49 procent udziału spoza UE. DK: Osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania poza terytorium UE nie mogą posiadać jednej trzeciej lub więcej udziałów w działalności związanej z połowami przemysłowymi. Osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania poza terytorium UE nie mogą posiadać statku pod duńską banderą, chyba że za pośrednictwem przedsiębiorstw zarejestrowanych w Danii. FR: Obywatele państw niebędących członkami UE nie mogą korzystać z morskich terenów należących do państwa w celu hodowania ryb, skorupiaków, mięczaków i alg. Inwestorzy zagraniczni, którzy nie założyli przedsiębiorstwa i nie posiadają swojej głównej siedziby we Francji, nie mogą posiadać więcej niż pięćdziesiąt procent udziału w statku pływającym pod francuską banderą.

¹⁷² Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybołówstwem znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F.f) i 6.F.g).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	DE: Licencje na połowy morskie przyznawane są wyłącznie statkom upoważnionym do pływania pod banderą Niemiec. Są to statki rybackie, których większość udziałów jest w posiadaniu obywateli UE lub przedsiębiorstw założonych zgodnie z przepisami UE oraz które mają główne miejsce prowadzenia działalności w państwie członkowskim. Używanie statków musi być nadzorowane i kontrolowane przez osoby zamieszkujące na stałe w Niemczech. W celu uzyskania licencji połowowej, wszystkie statki rybackie muszą zostać zarejestrowane w odpowiednich państwach nadbrzeżnych, w których statki mają swoje porty macierzyste. EE: Statki mają prawo do pływania pod banderą estońską, jeżeli posiadają siedzibę w Estonii, a własność w większości należy do obywateli estońskich w spółkach jawnych i spółkach komandytowych lub w innych podmiotach prawnych, które mają siedzibę w Estonii i w których większość głosów w zarządzie posiadają obywatele estońscy. BG, HR, HU, LT, MT, RO: Bez zobowiązań. IT: Cudzoziemcy inni niż osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania w UE nie mogą posiadać większościowego udziału w statkach pływających pod włoską banderą lub pakietu kontrolnego w mających główną siedzibę we Włoszech przedsiębiorstwach posiadających statki. Połowy na włoskich wodach terytorialnych zarezerwowane są dla statków pod włoską banderą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	SE: Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zarejestrowani i nie posiadają swojej głównej siedziby w Szwecji nie mogą posiadać więcej niż pięćdziesiąt procent udziału w statku pływającym pod szwedzką banderą. Nabywanie przez inwestorów zagranicznych pięćdziesięciu procent lub więcej udziałów w przedsiębiorstwach prowadzących handlową działalność połowową na szwedzkich wodach wymaga zezwolenia. SI: Statki mają prawo do pływania pod banderą słoweńską, jeżeli więcej niż połowę udziału w statku posiadają obywatele państw UE lub osoby prawne, których główna siedziba znajduje się w państwie członkowskim UE. UK: Zastrzeżenie dotyczące nabywania statków pod banderą Zjednoczonego Królestwa, jeżeli inwestycja nie jest w co najmniej siedemdziesięciu pięciu procentach własnością obywateli brytyjskich lub firm, które są w co najmniej siedemdziesięciu pięciu procentach własnością obywateli brytyjskich, we wszystkich przypadkach posiadających miejsce stałego zamieszkania i pobytu w Zjednoczonym Królestwie. Statki muszą być zarządzane, kierowane i kontrolowane z terytorium Zjednoczonego Królestwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
3. GÓRNICTWO I KOPALNICTWO¹⁷³ A. Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego; wydobywanie torfu (ISIC rev 3.1: 10) B. Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego¹⁷⁴ (ISIC rev 3.1: 1110) C. Górnictwo rud metali (ISIC rev 3.1: 13) D. Pozostałe usługi górnictwa i kopalnictwa (ISIC rev 3.1: 14)	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Bez zobowiązań w przypadku górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego. ES: Bez zobowiązań w przypadku inwestycji zagranicznych w zakresie zasobów mineralnych o strategicznym znaczeniu.

¹⁷³ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

¹⁷⁴ Nie obejmuje usług związanych z górnictwem świadczonych na polach naftowych i gazowych na podstawie wynagrodzenia lub umowy, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18 A.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
4. PRODUKCJA ¹⁷⁵	
A. Produkcja artykułów spożywczych i napojów (ISIC rev 3.1: 15)	Bez ograniczeń.
B. Produkcja wyrobów tytoniowych (ISIC rev 3.1: 16)	Bez ograniczeń.
C. Produkcja wyrobów włókienniczych (ISIC rev 3.1: 17)	Bez ograniczeń.
D. Produkcja odzieży; wyprawa i farbowanie futer (ISIC rev 3.1: 18)	Bez ograniczeń.

¹⁷⁵ Nie obejmuje usług w zakresie doradztwa odnoszących się do produkcji, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.h).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. Garbowanie i wyprawa skór; produkcja toreb bagażowych, torebek ręcznych, wyrobów rymarskich, uprząży i obuwia (ISIC rev 3.1: 19)	Bez ograniczeń.
F. Produkcja drewna i wyrobów z drewna i korka, z wyjątkiem mebli; produkcja artykułów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (ISIC rev 3.1: 20)	Bez ograniczeń.
G. Produkcja papieru i wyrobów z papieru (ISIC rev 3.1: 21)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
H. Usługi wydawnicze, poligraficzne i reprodukcja zapisanych nośników informacji ¹⁷⁶ (ISIC rev 3.1: 22, wyłączając publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy ¹⁷⁷)	HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. IT: Warunek obywatelstwa dla właścicieli wydawnictw i drukarni.
I. Wytwarzanie produktów pieców koksowniczych (ISIC rev 3.1: 231)	Bez ograniczeń.
J. Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej ¹⁷⁸ (ISIC rev 3.1: 232)	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).

¹⁷⁶ Sektor ten ogranicza się do działalności wytwórczej. Nie obejmuje on działalności związanej z zagadnieniami audiowizualnymi lub treściami kulturowymi.

¹⁷⁷ Publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy znajduje się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.p).

¹⁷⁸ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
K. Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych innych niż materiały wybuchowe (ISIC rev 3.1: 24 z wyłączeniem materiałów wybuchowych)	Bez ograniczeń.
L. Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (ISIC rev 3.1: 25)	Bez ograniczeń.
M. Wytwarzanie pozostałych mineralnych produktów niemetalowych (ISIC rev 3.1: 26)	Bez ograniczeń.
N. Produkcja metali zwykłych (ISIC rev 3.1: 27)	Bez ograniczeń.
O. Produkcja gotowych wyrobów metalowych, z wyjątkiem maszyn i urządzeń (ISIC rev 3.1: 28)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
P. Produkcja maszyn	
a) Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia (ISIC rev 3.1: 291)	Bez ograniczeń.
b) Produkcja maszyn specjalnego przeznaczenia innych niż broń i amunicja (ISIC rev 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	Bez ograniczeń.
c) Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego, gdzie indziej niesklasyfikowana (ISIC rev 3.1: 293)	Bez ograniczeń.
d) Produkcja urządzeń biurowych, księgujących i liczących (ISIC rev 3.1: 30)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana (ISIC rev 3.1: 31)	Bez ograniczeń.
f) Produkcja sprzętu i aparatury radiowej, telewizyjnej i telekomunikacyjnej (ISIC rev 3.1: 32)	Bez ograniczeń.
Q. Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarków i zegarów (ISIC rev 3.1: 33)	Bez ograniczeń.
R. Produkcja pojazdów silnikowych, przyczep i naczep (ISIC rev 3.1: 34)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
S. Produkcja pozostałego (niewojskowego) sprzętu transportowego (ISIC rev 3.1: 35 z wyłączeniem produkcji okrętów wojennych, samolotów wojskowych i pozostałego sprzętu transportowego do celów wojskowych)	Bez ograniczeń.
T. Produkcja mebli; produkcja gdzie indziej niesklasyfikowana (ISIC rev 3.1: 361, 369)	Bez ograniczeń.
U. Recykling (ISIC rev 3.1: 37)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
5. WYTWARZANIE, SAMODZIELNE PRZESYŁANIE I DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ, GAZU, PARY WODNEJ I GORĄCEJ WODY¹⁷⁹ (Z WYŁĄCZENIEM PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZY WYKORZYSTANIU ENERGII JĄDROWEJ)	
A. Wytwarzanie energii elektrycznej, samodzielne przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej (część ISIC rev 3.1: 4010)¹⁸⁰	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).

¹⁷⁹ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

¹⁸⁰ Nie obejmuje systemów przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej na podstawie wynagrodzenia lub umowy, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Wytwarzanie gazu; samodzielna dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym (część ISIC rev 3.1: 4020) ¹⁸¹	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
C. Wytwarzanie pary wodnej i gorącej wody; samodzielna dystrybucja pary wodnej i gorącej wody (część ISIC rev 3.1: 4030) ¹⁸²	UE: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
6. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów	

¹⁸¹ Nie obejmuje transportu gazu ziemnego i paliw gazowych rurociągami, przesyłania i dystrybucji gazu realizowanych na podstawie wynagrodzenia lub umowy ani sprzedaży gazu ziemnego i paliw gazowych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

¹⁸² Nie obejmuje przesyłu i dystrybucji pary wodnej i gorącej wody na podstawie wynagrodzenia lub umowy oraz sprzedaży pary wodnej i gorącej wody, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Usługi prawne (CPC 861) ¹⁸³	AT: Udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w swoim państwie rodzimym) w kapitale oraz w wynikach działalności operacyjnej spółki prawniczej nie może przekraczać dwudziestu pięciu procent. Nie mogą mieć oni decydującego wpływu w procesie podejmowania decyzji.

¹⁸³ Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa UE i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie inwestor lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w UE występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym państwie członkowskim, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym państwie członkowskim Unii Europejskiej może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w UE, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego UE i krajowego. W niektórych państwach członkowskich prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>)	BE: Stosuje się ograniczenia kwotowe przy występowaniu przed sądem kasacyjnym („Cour de cassation”) w sprawach cywilnych. FR: Dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc. DK: W duńskiej spółce prawniczej mogą posiadać udziały wyłącznie prawnicy posiadający duńską licencję na wykonywanie zawodu i spółki prawnicze zarejestrowane w Danii. W radzie nadzorczej lub zarządzie duńskich spółek prawniczych mogą zasiadać wyłącznie prawnicy z duńską licencją na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. FR: Niektóre formy prawne („association d'avocats” i „société en participation d'avocat”) są zarezerwowane dla prawników w pełni przyjętych do palestry we Francji. W spółce prawniczej świadczącej usługi w zakresie prawa francuskiego lub prawa UE przynajmniej siedemdziesiąt pięć procent udziałowców posiadających siedemdziesiąt pięć procent udziałów musi być prawnikami w pełni przyjętymi do palestry we Francji.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HR: Reprezentowanie stron przed sądem może być świadczone jedynie przez członków Rady Adwokackiej Chorwacji („odvjetnici”). Wymóg obywatelstwa w zakresie członkostwa w Radzie Adwokackiej. HU: Występowanie w sprawach handlowych dozwolone jest w formie spółki z węgierskim adwokatem uprawnionym do występowania przed sądem (<i>ügyvéd</i>) lub spółki z kancelarią adwokacką uprawnioną do występowania przed sądem (<i>ügyvédi iroda</i>) albo z biurem przedstawicielskim. PL: Inne rodzaje formy prawnej są co prawda dostępne dla prawników z UE, jednak zagraniczni prawnicy mogą zakładać spółki wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej.
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	AT: Udział księgowych zagranicznych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać dwudziestu pięciu procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: Dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. DK: Zagraniczni audytorzy mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi uprawnionymi księgowymi po uzyskaniu zezwolenia od duńskiej Agencji Handlu i Spółek.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 2. Usługi audytorskie (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	AT: Udział audytorów zagranicznych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać dwudziestu pięciu procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: Dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. CZ i SK: Przynajmniej sześćdziesiąt procent kapitału akcyjnego lub praw do głosowania zarezerwowane jest dla obywateli tych krajów. DK: Zagraniczni audytorzy mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi uprawnionymi księgowymi po uzyskaniu zezwolenia od duńskiej Agencji Handlu i Spółek. FI: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. HR: Bez ograniczeń, z wyjątkiem tego, że audyt może być prowadzony tylko przez osoby prawne. LV: W spółce handlowej biegłych rewidentów ponad pięćdziesiąt procent udziału dającego prawo do głosowania muszą posiadać biegli rewidenci lub spółki handlowe biegłych rewidentów z UE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LT: Nie mniej niż siedemdziesiąt pięć procent udziałów powinno należeć do audytorów lub spółek audytorskich z UE. SE: Usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Wyłącznie takie osoby mogą być właścicielami akcji lub tworzyć spółki osobowe w spółkach, które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych). Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce zamieszkania. SI: Udział podmiotów zagranicznych w spółkach audytorskich nie może przekraczać czterdziestu dziewięciu procent kapitału własnego.
c) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ¹⁸⁴	AT: Udział zagranicznych doradców podatkowych (którzy muszą być upoważnieni na podstawie prawa ich kraju rodzimego) w kapitale oraz w wynikach działalności austriackiego podmiotu prawnego nie może przekraczać dwudziestu pięciu procent, jeżeli nie są oni członkami austriackiego organu zawodowego. CY: Dostęp uwarunkowany jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze.

¹⁸⁴ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 6.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Usługi architektoniczne oraz e) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	BG: W przypadku, gdy dany projekt jest istotny z krajowego lub regionalnego punktu widzenia, inwestorzy zagraniczni muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy. LV: W przypadku usług architektonicznych w celu uzyskania licencji na prowadzenie działalności gospodarczej przy zachowaniu pełnej odpowiedzialności prawnej i praw do autoryzowania projektów wymagana jest trzyletnia praktyka na Łotwie w dziedzinie projektowania oraz wyższe wykształcenie.
f) Usługi inżynierskie oraz g) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	BG: W przypadku, gdy dany projekt jest istotny z krajowego lub regionalnego punktu widzenia, inwestorzy zagraniczni muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	AT: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług stomatologicznych oraz usług świadczonych przez psychologów i psychoterapeutów, w przypadku których: bez ograniczeń. DE: Test potrzeb ekonomicznych dla lekarzy i stomatologów, którzy są uprawnieni do leczenia członków systemu ubezpieczeń społecznych. Główne kryteria: niedobór lekarzy i stomatologów w danym regionie. FI: Bez zobowiązań. FR: Inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z UE, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie „société d'exercice liberal” i „société civile professionnelle”. LV: Test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: niedobór lekarzy i stomatologów w danym regionie. BG, LT: Świadczenie usług uwarunkowane jest zezwoleniem wydawanym na podstawie planu usług zdrowotnych, opracowanego w odniesieniu do potrzeb, z uwzględnieniem liczby ludności oraz świadczonych już usług medycznych i stomatologicznych. SI: Bez zobowiązań w przypadku usług z zakresu medycyny społecznej, usług sanitarnych, epidemiologicznych, medyczno-ekologicznych, zaopatrzenia w krew, preparaty z krwi i przeszczepy oraz autopsji. UK: Działalność gospodarcza dla lekarzy w ramach Krajowej Służby Zdrowia jest przedmiotem planowania dotyczącego zasobów ludzkich w zawodzie lekarskim.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	AT: Bez zobowiązań. BG: Test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw. FR: Inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z UE, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie „société d'exercice liberal” i „société civile professionnelle”. HU: Test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w danym sektorze.
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191)	BG, FI, HU, MT, SI: Bez zobowiązań. FR: Inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z UE, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie „société d'exercice liberal” i „société civile professionnelle”. LT: Może być stosowany test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	AT: Zagraniczni inwestorzy są dopuszczeni tylko do następujących rodzajów działalności: pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, logopedzi, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia. BG, MT, SI: Bez zobowiązań. FI: Bez zobowiązań w przypadku fizjoterapeutów i personelu paramedycznego. FR: Inne rodzaje formy prawnej są dostępne dla inwestorów z UE, natomiast inwestorzy zagraniczni mogą zakładać spółki wyłącznie w formie „société d'exercice liberal” i „société civile professionnelle”. LT: Może być stosowany test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. LV: Test potrzeb ekonomicznych dla zagranicznych fizjoterapeutów i osób zajmujących się usługami paramedycznymi. Główne kryteria: sytuacja w zakresie zatrudnienia w danym regionie.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz pozostałe usługi świadczone przez farmaceutów ¹⁸⁵	AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: Bez zobowiązań. BE, DE, DK, EE, ES, FR, IT, HR, HU, IE, LV, PT, SK: Zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i geograficzna gęstość rozmieszczenia istniejących aptek.
B. Usługi informatyczne i pokrewne (CPC 84)	Bez ograniczeń.

¹⁸⁵ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych państwach członkowskich tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi badawczo-rozwojowe¹⁸⁶ a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851) b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852, z wyjątkiem usług psychologów)¹⁸⁷ c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853)	UE: W przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom UE i osobom prawnym z UE, których główna siedziba znajduje się na terenie UE.
D. Usługi w zakresie nieruchomości ¹⁸⁸	

¹⁸⁶ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

¹⁸⁷ Część CPC 85201, która znajduje się pod pozycją 6.A.h) - Usługi medyczne i stomatologiczne.

¹⁸⁸ Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami lub nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	Bez ograniczeń.
b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	Bez ograniczeń.
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
a) W odniesieniu do statków (CPC 83103)	LT: Statki muszą stanowić własność litewskich osób fizycznych lub spółek założonych na terytorium Litwy. SE: W celu pływania pod szwedzką banderą, w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku, konieczne jest wykazanie szwedzkiego udziału większościowego.
b) W odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104)	UE: Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim UE wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w UE. Statki powietrzne muszą być własnością osób fizycznych spełniających szczególne kryteria obywatelstwa lub osób prawnych spełniających kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (włączając obywatelstwo dyrektorów). W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstępienia od tego wymogu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) W odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101, CPC 83102 i CPC 83105)	Bez ograniczeń.
d) W odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 i CPC 83109)	Bez ograniczeń.
e) W odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań w przypadku CPC 83202.
f) Wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	Bez ograniczeń.
F. Pozostałe usługi biznesowe	
a) Usługi reklamowe (CPC 871)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Bez ograniczeń.
c) Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865)	Bez ograniczeń.
d) Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	HU: Bez zobowiązań w przypadku usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602).
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych ¹⁸⁹ (CPC 8676)	Bez ograniczeń.
f) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	Bez ograniczeń.

¹⁸⁹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług w zakresie badań i analiz technicznych obowiązkowych przy udzielaniu zezwolenia na dopuszczenie do obrotu lub zezwolenia na użytkowanie (np. kontrola samochodów, kontrola żywności).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do rybołówstwa (część CPC 882)	Bez ograniczeń.
h) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do produkcji (część CPC 884 i część CPC 885)	Bez ograniczeń.
i) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu	
i) 1. Poszukiwanie personelu kierowniczego (CPC 87201)	BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Bez zobowiązań.
i) 2. Usługi wyszukiwania miejsc pracy i pracowników (CPC 87202)	AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK: Bez zobowiązań. BE, FR, IT: Monopol państwowy. DE: Zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja i zmiany na rynku pracy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) 3. Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Bez zobowiązań. IT: Monopol państwowy.
i) 4. Usługi agencji modeli i modelek (część CPC 87209)	Bez ograniczeń.
j) 1. Usługi detektywistyczne (CPC 87301)	BE, BG, CY, CZ, DE, ES, EE, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: Bez zobowiązań.
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	DK: Wymóg obywatelstwa i miejsca zamieszkania dla członków zarządu. Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług dozoru lotnisk. BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Licencję mogą uzyskać wyłącznie obywatele danego państwa i organizacje zarejestrowane w danym państwie. ES: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Dostęp wymaga wcześniejszego zezwolenia. HR: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego ¹⁹⁰ (CPC 8675)	FR: W przypadku inwestorów zagranicznych wymagane jest specjalne zezwolenie na świadczenie usług w zakresie poszukiwań złóż.
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	Bez ograniczeń.
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu kolejowego (część CPC 8868)	LV: Monopol państwowy. SE: Stosowane są testy potrzeb ekonomicznych, jeżeli inwestor ma zamiar utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminala. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością.

¹⁹⁰ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do niektórych działań związanych z wydobyciem (minerałów, ropy, gazu, itp.).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	SE: Stosowane są testy potrzeb ekonomicznych, jeżeli inwestor ma zamiar utworzyć własną infrastrukturę związaną z obsługą terminala. Główne kryteria: ograniczenia związane z przestrzenią i wydajnością.
l) 4. Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹⁹¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	Bez ograniczeń.
m) Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	Bez ograniczeń.
n) Usługi fotograficzne (CPC 875)	Bez ograniczeń.
o) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	Bez ograniczeń.

¹⁹¹ Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 6.F.I) 1-6.F.I) 4. Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 6.B. Usługi informatyczne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
p) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawcy i rady redakcyjnej. LT, LV: Prawa do prowadzenia działalności w sektorze wydawniczym przyznawane są wyłącznie osobom prawnym (nie ich oddziałom), które zostały zarejestrowane w danym państwie. PL: Wymóg obywatelstwa dla naczelników redaktorów gazet i czasopism. SE: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców i właścicieli wydawnictw i drukarni.
q) Usługi konferencyjne (część CPC 87909)	Bez ograniczeń.
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	DK: Zezwolenie dla uprawnionych publicznych tłumaczy ustnych i pisemnych może ograniczać zakres ich działalności. HR: Bez zobowiązań w przypadku usług tłumaczeń pisemnych i ustnych świadczonych przed sądami chorwackimi lub dla nich. PL: Bez zobowiązań w przypadku usług świadczonych przez przysięgłych tłumaczy ustnych. BG, HU, SK: Bez zobowiązań w odniesieniu do oficjalnych tłumaczeń pisemnych i ustnych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 2. Usługi projektowania wnętrz i inne specjalne usługi projektowe (CPC 87907)	Bez ograniczeń.
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	IT, PT: Warunek obywatelstwa dla inwestorów.
r) 4. Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej (CPC 87901)	BE: W przypadku baz danych dotyczących kredytów konsumenckich, warunek obywatelstwa dla inwestorów. IT, PT: Warunek obywatelstwa dla inwestorów.
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ¹⁹²	Bez ograniczeń.

¹⁹² Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 6.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 6. Telekomunikacyjne usługi konsultingowe (CPC 7544)	Bez ograniczeń.
r) 7. Usługi telefonicznych automatów zgłoszeniowych (CPC 87903)	Bez ograniczeń.
7. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. Usługi pocztowe i kurierskie	Bez ograniczeń ¹⁹³ .

¹⁹³ Dla podsektorów (i) do (iv) wymagane mogą być indywidualne licencje nakładające szczególne obowiązki świadczenia usługi powszechnej lub wkład finansowy na fundusz kompensacyjny.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(Usługi odnoszące się do obsługi ¹⁹⁴ przesyłek pocztowych ¹⁹⁵ według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym: (i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiegokolwiek postaci fizycznej ¹⁹⁶ , w tym usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych i bezpośrednie przesyłki pocztowe, (ii) obsługa zaadresowanych paczek ¹⁹⁷ , (iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych ¹⁹⁸ , (iv) obsługa przesyłek określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych, (v) usługi w zakresie przesyłek ekspresowych ¹⁹⁹ dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych, (vii) wymiana dokumentów ²⁰⁰	

¹⁹⁴ Termin „obsługa” obejmuje przyjęcie, sortowanie, transport i doręczenie.

¹⁹⁵ „Przesyłka pocztowa” odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

¹⁹⁶ Np. listy, karty pocztowe.

¹⁹⁷ Włącznie z książkami i katalogami.

¹⁹⁸ Dzienniki, gazety, czasopisma.

¹⁹⁹ Przesyłki ekspresowe mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsca pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu, potwierdzenie odbioru.

²⁰⁰ Oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie ad hoc, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwianie doręczania własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych między użytkownikami korzystającymi z przedmiotowej usługi. Przesyłka pocztowa odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Podsektory (i), (iv) i (v) wyklucza się jednak w przypadku, gdy wchodzą one w zakres usług, które mogą być zarezerwowane, tj. dla przesyłek korespondencyjnych, których cena jest niższa niż dwuipółkrotna wartość podstawowej stawki publicznej, z zastrzeżeniem, że ważą one mniej niż 50 gramów²⁰¹, oraz dla usług w zakresie przesyłania listów poleconych stosowanych w toku procedur sądowych lub administracyjnych). (część CPC 751, część CPC 71235²⁰² i część CPC 73210²⁰³)	

²⁰¹ „Przesyłki korespondencyjne”: informacja w formie pisemnej, w jakiegokolwiek postaci fizycznej, przekazywana i dostarczana pod adres wskazany przez nadawcę na przesyłce lub na jej opakowaniu. Książek, katalogów, gazet i czasopism nie uważa się za przesyłki korespondencyjne.

²⁰² Samodzielny transport poczty dowolnym środkiem transportu lądowego.

²⁰³ Samodzielny transport poczty środkiem transportu lotniczego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi telekomunikacyjne Usługi te nie obejmują działalności gospodarczej polegającej na dostarczaniu treści, których transport wiąże się z usługami telekomunikacyjnymi.	
a) Wszystkie usługi polegające na przesyłaniu i odbiorze sygnałów za pomocą dowolnych środków elektromagnetycznych ²⁰⁴ , z wyłączeniem nadawania ²⁰⁵ .	Bez ograniczeń ²⁰⁶ .

²⁰⁴ Usługi te nie obejmują przetwarzania danych lub informacji on-line (włącznie z przetwarzaniem transakcji) (część CPC 843), które znajduje się pod pozycją 6.B. (Usługi informatyczne).

²⁰⁵ Nadawanie określa się jako nieprzerwany ciąg transmisji wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa, ale nie obejmuje to powiązań w zakresie wkładu między podmiotami gospodarczymi.

²⁰⁶ Przypis wyjaśniający: niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej utrzymują publiczne udziały w niektórych przedsiębiorstwach telekomunikacyjnych. państwa członkowskie zastrzegają sobie prawo do utrzymywania takich udziałów publicznych w przyszłości. Nie stanowi to ograniczenia dostępu do rynku. W Belgii udziały skarbu państwa i prawo do głosowania w spółce Belgacom są swobodnie określane przez władze ustawodawcze, zgodnie z obecną ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o reformie przedsiębiorstw państwowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi transmisji drogą satelitarną ²⁰⁷	UE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: – zobowiązania podlegają zasadzie wzajemności; – usługodawcy w tym sektorze mogą podlegać obowiązkom zabezpieczenia celów w zakresie interesu powszechnego związanego z przekazywaniem treści poprzez swoją sieć zgodnie z ramami prawnymi UE dotyczącymi komunikacji elektronicznej. BE: Bez zobowiązań.
8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	Bez ograniczeń.

²⁰⁷ Usługi te obejmują usługi telekomunikacyjne polegające na przekazie i odbiorze transmisji radiowej i telewizyjnej drogą satelitarną (nieprzerwany ciąg transmisji drogą satelitarną wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa). Obejmuje to sprzedaż praw do korzystania z usług satelitarnych, ale nie obejmuje sprzedaży pakietów programów telewizyjnych gospodarstwom domowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
9. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji, środków wybuchowych oraz innych materiałów wojskowych) Wszystkie podsektory wymienione poniżej²⁰⁸	AT: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji materiałów pirotechnicznych, artykułów zapalnych, urządzeń wybuchowych i substancji toksycznych. W przypadku dystrybucji produktów farmaceutycznych i wyrobów tytoniowych, wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom UE i osobom prawnym z UE, których główna siedziba znajduje się na terenie UE. FI: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji napojów alkoholowych i produktów farmaceutycznych. HR: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji wyrobów tytoniowych.
A. Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje	
a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje, dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	Bez ograniczeń.

²⁰⁸ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do dystrybucji produktów chemicznych, produktów farmaceutycznych, produktów do użytku medycznego, takich jak wyroby medyczne i narzędzia chirurgiczne, substancji medycznych i przedmiotów do użytku medycznego, sprzętu wojskowego i metali (oraz kamieni) szlachetnych, a w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej także dystrybucji tytoniu, wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Pozostałe usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621)	Bez ograniczeń.
B. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej	
a) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	Bez ograniczeń.
b) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542)	Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Pozostałe usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 622 wyłączając usługi w zakresie sprzedaży hurtowej produktów energetycznych ²⁰⁹)	FR, IT: Monopol państwa na wyroby tytoniowe. FR: Zezwolenie na zakładanie aptek hurtowych podlega testowi potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i geograficzna gęstość rozmieszczenia istniejących aptek.

²⁰⁹ Usługi te, obejmujące CPC 62271, znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.D.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej²¹⁰ Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (CPC 61112, część CPC 6113 i część CPC 6121) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542)	ES, IT: Monopol państwa na wyroby tytoniowe. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: Zezwolenie dla domów handlowych (w przypadku Francji tylko dla dużych sklepów) uzależnione jest od testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących sklepów i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. IE, SE: Bez zobowiązań w przypadku handlu detalicznego napojami alkoholowymi. SE: Zezwolenie może podlegać testowi potrzeb ekonomicznych w przypadku handlu tymczasowego artykułami odzieżowymi, butami i środkami spożywczymi, które nie są przedmiotem konsumpcji w miejscu sprzedaży. Główne kryteria: wpływ na istniejące sklepy na danym obszarze geograficznym.

²¹⁰ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.B. i 6.F.1).
Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycjami 18.E i 18.F.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej innych towarów (nieenergetycznych), z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych²¹¹ (CPC 632 wyłączając CPC 63211 i 63297)	
D. Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929)	Bez ograniczeń.
10. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	

²¹¹ Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych znajduje się w dziale USŁUGI ŚWIADCZONE W RAMACH WOLNYCH ZAWODÓW pod pozycją 6.A.k).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921) B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922) C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923) D. Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924)	UE: Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. AT: Bez zobowiązań dla usług szkolnictwa wyższego. Bez zobowiązań w przypadku usług kształcenia dorosłych za pomocą programów radiowych lub telewizyjnych. BG: Bez zobowiązań w przypadku świadczenia usług szkolnictwa podstawowego lub średniego przez zagraniczne osoby fizyczne i stowarzyszenia oraz dla świadczenia usług szkolnictwa wyższego CZ, SK: Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu. Bez zobowiązań w przypadku dostarczania usług szkolnictwa wyższego, wyłączając usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej po zakończeniu szkoły średniej (CPC 92310). CY, FI, MT, RO, SE: Bez zobowiązań. EL: Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu w szkołach podstawowych i średnich. Bez zobowiązań w przypadku instytucji szkolnictwa wyższego wydających dyplomy uznawane przez państwo. ES, IT: Test potrzeb ekonomicznych w przypadku zakładania prywatnych uczelni upoważnionych do wydawania uznawanych dyplomów lub przyznawania uznawanych stopni naukowych; procedura obejmuje konsultację z parlamentem. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HR: Bez zobowiązań w przypadku usług szkolnictwa podstawowego (CPC 921). Dla usług szkolnictwa średniego: bez ograniczeń dla osób prawnych. HU, SK: Liczba zakładanych szkół może być ograniczona przez organy lokalne (a w przypadku szkół wyższych lub innych placówek szkolnictwa wyższego – centralne) odpowiedzialne za przyznawanie zezwoleń. LV: Bez zobowiązań w przypadku świadczenia usług edukacyjnych związanych z usługami edukacyjnymi w zakresie zawodowego i technicznego szkolnictwa średniego dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224). SI: Bez zobowiązań w przypadku szkół podstawowych. Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu w szkołach średnich i wyższych.
E. Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929)	AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. CZ, SK: Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie edukacji uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. Warunek obywatelstwa dla większości członków zarządu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO²¹² A. Usługi związane ze ściekami (CPC 9401)²¹³ B. Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych a) Usługi usuwania odpadów (CPC 9402) b) Usługi sanitarne i podobne (CPC 9403) C. Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu (CPC 9404)²¹⁴	Bez ograniczeń.

²¹² Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

²¹³ Odpowiada usługom kanalizacyjnym.

²¹⁴ Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi w zakresie rekultywacji gleby i wód oraz ich oczyszczania a) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 9406)²¹⁵ E. Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami (CPC 9405) F. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu a) Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406) G. Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego i usługi pomocnicze (CPC 9409)	

²¹⁵ Odpowiada częściom pozycji „Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
12. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	AT: Odmawia się wydania licencji dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli, jeżeli ubezpieczyciel w kraju macierzystym nie posiada formy prawnej odpowiadającej lub porównywalnej ze spółką akcyjną lub towarzystwem ubezpieczeń wzajemnych. BG, ES: Przed założeniem oddziału lub agencji w Bułgarii lub Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń, zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w kraju pochodzenia od przynajmniej pięciu lat. EL: Prawo przedsiębiorczości nie obejmuje tworzenia przedstawicielstw i innych stałych obecności spółek ubezpieczeniowych, poza przypadkami, w których przedstawicielstwa te zarejestrowane są jako agencje, oddziały lub siedziby główne. FI: Przynajmniej połowa założycieli i członków rady dyrektorów oraz rady nadzorczej zakładu ubezpieczeń musi mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie. Zagraniczni ubezpieczyciele nie mogą otrzymać licencji w Finlandii, jako oddział do prowadzenia ustawowych ubezpieczeń emerytalnych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT: Zezwolenie na założenie oddziału jest ostatecznie przedmiotem oceny organów nadzorczych. BG, PL: Pośrednicy ubezpieczeniowi muszą założyć w danym państwie przedsiębiorstwo (nie jest dozwolona forma oddziału). PT: W celu otwarcia oddziału w Portugalii, zagraniczne przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe muszą wykazać wcześniejsze doświadczenie operacyjne wynoszące co najmniej pięć lat. Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego UE. SK: Cudzoziemcy mogą założyć przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe w formie spółki akcyjnej lub mogą prowadzić działalność ubezpieczeniową poprzez swoje spółki zależne posiadające siedzibę statutową (nie jest dozwolona forma oddziału) w Republice Słowackiej. SI: Inwestorzy zagraniczni nie mogą posiadać udziału w prywatyzowanych przedsiębiorstwach ubezpieczeniowych. Udział instytucji ubezpieczeń wzajemnych jest ograniczony do przedsiębiorstw mających siedzibę w Republice Słowenii (nie jest dozwolona forma oddziału) i krajowych osób fizycznych. W przypadku usług doradczych i zaspokajania roszczeń wymagane jest założenie przedsiębiorstwa, które posiada osobowość prawną (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku wyłącznych właścicieli wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Republice Słowenii. SE: Przedsiębiorstwa w zakresie brokerstwa ubezpieczeniowego, które nie zostały zarejestrowane w Szwecji mogą prowadzić działalność wyłącznie poprzez oddział.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	UE: Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w UE mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. W celu wykonywania czynności związanych z zarządzaniem funduszami powierniczymi i przedsiębiorstwami inwestycyjnymi wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego posiadającego siedzibę główną i siedzibę statutową w tym samym państwie członkowskim. BG: Usługi ubezpieczeń emerytalnych świadczone są poprzez udział w zarejestrowanych emerytalnych zakładach ubezpieczeń (nie jest dozwolona forma oddziału). Obowiązuje wymóg stałego miejsca zamieszkania w Bułgarii w odniesieniu do przewodniczącego zarządu i przewodniczącego rady dyrektorów. CY: Jedynie członkowie (maklerzy) Giełdy Cypryjskiej mogą prowadzić działalność pośrednictwa w zakresie papierów wartościowych na Cyprze. Przedsiębiorstwo maklerskie może zostać zarejestrowane jako członek Giełdy Cypryjskiej jedynie wówczas, gdy zostało założone i zarejestrowane zgodnie z cypryjskim prawem spółek (nie jest dozwolona forma oddziału). FI: Co najmniej połowa założycieli, członkowie zarządu, co najmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka rady nadzorczej oraz osoba uprawniona do składania podpisu w imieniu instytucji kredytowej muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w UE. Zwolnienia z tego wymogu mogą udzielić właściwe organy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HR: Bez ograniczeń, z wyjątkiem usług rozrachunkowych i rozliczeniowych, których jedynym dostawcą w Chorwacji jest Centralna Agencja Depozytowa. Dostęp do usług Centralnej Agencji Depozytowej jest przyznawany osobom niebędącymi rezydentami w sposób niedyskryminujący. HU: Oddziały zagranicznych instytucji nie mogą świadczyć usług w dziedzinie zarządzania aktywami dla prywatnych funduszy emerytalnych lub zarządzania kapitałem podwyższonego ryzyka. Zarząd instytucji finansowej powinien obejmować przynajmniej dwóch członków będących obywatelami Węgier i rezydentami w rozumieniu odpowiednich przepisów dotyczących wymiany walutowej oraz posiadających stałe miejsce zamieszkania na Węgrzech od co najmniej jednego roku. IE: W przypadku systemów zbiorowego inwestowania tworzonych jako fundusze powiernicze i przedsiębiorstwa o zmiennym kapitale (innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS) należy zarejestrować przedsiębiorstwo powiernicze lub depozytariuszowe i zarządzające w Irlandii lub w innym państwie członkowskim UE (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku inwestycyjnych spółek komandytowych przynajmniej jeden komplementariusz musi być zarejestrowany w Irlandii. W celu funkcjonowania jako członek giełdy papierów wartościowych w Irlandii podmiot musi być uprawniony do prowadzenia działalności w Irlandii, co wymaga, aby (i) był on zarejestrowany lub był spółką osobową, z główną/statutową siedzibą w Irlandii; lub (ii) był uprawniony do prowadzenia działalności w innym państwie członkowskim zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie inwestycji i usług.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT: W celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozliczeń papierów wartościowych we Włoszech przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W celu uzyskania zezwolenia na usługi związane z zarządzaniem centralnymi depozytami papierów wartościowych we Włoszech przedsiębiorstwa muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku systemów zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS, zharmonizowane w prawodawstwie UE, wymaga się, aby powiernik/depozytariusz był zarejestrowany we Włoszech lub w innym państwie członkowskim UE i posiadał oddział we Włoszech. Przedsiębiorstwa zarządzające UCITS niezharmonizowane w prawodawstwie UE również muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w prawodawstwie UE przedsiębiorstwa zarządzające UCITS, mające siedzibę główną w UE, oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego. Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z uprawnionych sprzedawców usług finansowych, zamieszkałych na terytorium państwa członkowskiego UE. Przedstawicielstwa zagranicznych pośredników nie mogą prowadzić działalności w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych. LT: Dla celów zarządzania aktywami, wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego (nie jest dozwolona forma oddziału). Jedynie firmy posiadające siedzibę statutową na Litwie mogą prowadzić działalność w charakterze depozytariuszy aktywów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	PT: Usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwa zarejestrowane w Portugalii i wyspecjalizowane w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Portugalii i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich UE (bez zobowiązań w przypadku bezpośredniego tworzenia oddziałów z państw niebędących członkami UE). RO: Oddziały zagranicznych instytucji nie mogą świadczyć usług w zakresie zarządzania aktywami. SK: W Republice Słowackiej usługi inwestycyjne mogą być świadczone przez banki, przedsiębiorstwa inwestycyjne, fundusze inwestycyjne i maklerów ustanowionych w formie spółki akcyjnej o kapitale akcyjnym przewidzianym w przepisach prawa (nie jest dozwolona forma oddziału). SI: Bez zobowiązań dla udziału w prywatyzowanych bankach i dla prywatnych funduszy emerytalnych (nieobowiązkowych funduszy emerytalnych). SE: Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną zamieszkałą w UE.
13. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I USŁUGI SPOŁECZNE²¹⁶ (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	

²¹⁶ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi szpitalne (CPC 9311) B. Usługi pogotowia ratunkowego (CPC 93192) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193) D. Usługi społeczne (CPC 933)	UE: Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w systemie ochrony zdrowia i opieki społecznej uwarunkowany jest uzyskaniem zezwolenia. Stosowany może być test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących zakładów i wpływ na nie, infrastruktura transportowa, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i kryterium tworzenia nowych miejsc pracy. AT, SI: Bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego. BG: Bez zobowiązań w przypadku usług szpitalnych, dla usług pogotowia ratunkowego i usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne. CZ, FI, MT, SE, SK: Bez zobowiązań. HU, SI: Bez zobowiązań w przypadku usług społecznych. PL: Bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych. BE, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości. CY: Bez zobowiązań w przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie innych niż usługi szpitalne oraz dla usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
14. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu powietrznego ²¹⁷	BG: Wymagana jest rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału). IT: Test potrzeb ekonomicznych stosowany dla barów, kawiarni i restauracji. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących zakładów.
B. Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). PT: Wymóg założenia spółki handlowej mającej główną siedzibę w Portugalii (bez zobowiązań w przypadku oddziałów).
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	Bez ograniczeń.

²¹⁷ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE DLA USŁUG TRANSPORTOWYCH pod pozycją 17. E a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
15. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: Bez zobowiązań. BG: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług rozrywkowych producentów teatralnych, zespołów muzycznych oraz orkiestr (CPC 96191); usług świadczonych przez autorów, kompozytorów, rzeźbiarzy, artystów estradowych i innych artystów indywidualnych (CPC 96192) oraz pomocniczych usług związanych z teatrem (CPC 96193). EE: Bez zobowiązań w przypadku innych usług rozrywkowych (CPC 96199), z wyjątkiem usług kinowych. LV: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z prowadzeniem kin (część CPC 96199).
B. Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)	FR: Udział zagraniczny w przedsiębiorstwach wydawniczych publikujących w języku francuskim nie może przekraczać dwudziestu procent kapitału lub praw do głosowania w przedsiębiorstwie. Zakładanie przez zagranicznych inwestorów agencji prasowych opiera się na zasadzie wzajemności.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury ²¹⁸ (CPC 963)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. AT, LT: Udział prywatnych podmiotów gospodarczych w sieci usług bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałych usług w zakresie kultury uwarunkowany jest uzyskaniem licencji.
D. Usługi związane ze sportem (CPC 9641)	AT, SI: Bez zobowiązań w przypadku usług szkół narciarskich i przewodników górskich. BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: Bez zobowiązań.
E. Usługi związane z działalnością parków rekreacyjnych i plaż (CPC 96491)	Bez ograniczeń.

²¹⁸ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
16. USŁUGI TRANSPORTOWE	
A. Transport morski ²¹⁹	
a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę.
b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ²²⁰	BG, CY, EE, HU, LV, LT, MT, RO: Bez zobowiązań dla zakładania innych form obecności handlowej w celu świadczenia usług międzynarodowego transportu morskiego. DE, ES, FR, FI, EL, IT, LV, MT, PL, PT, SI oraz SE: Usługi dowozowe na podstawie zezwolenia.

²¹⁹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych i innych usług w zakresie transportu morskiego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

²²⁰ W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Transport śródlądowymi drogami wodnymi ²²¹	
a) Transport pasażerski (CPC 7221) b) Transport towarowy (CPC 7222)	UE: Środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę. AT: Wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania działalności jako osoba prawna, wymóg obywatelstwa dla zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli UE. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI: Usługi mogą być świadczone jedynie przez jednostki pływające pod banderą fińską. HR: Bez zobowiązań.

²²¹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych i innych usług w zakresie transportu śródlądowymi drogami wodnymi wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Transport kolejowy ²²² a) Transport pasażerski (CPC 7111) b) Transport towarowy (CPC 7112)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HR: Bez zobowiązań.
D. Transport drogowy ²²³	

²²² Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług w zakresie transportu kolejowego wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

²²³ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122)	UE: Inwestorzy zagraniczni nie mogą świadczyć usług transportowych w państwie członkowskim (kabotaż), z wyjątkiem wynajmu nieregularnych usług w zakresie transportu autobusowego z kierowcą. UE: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług taksówkarskich. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. AT, BG: Wyłączne prawa lub zezwolenie może być przyznane jedynie obywatelom UE oraz osobom prawnym z UE posiadającym główną siedzibę w UE. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI, LV: Wymóg zezwolenia, nie obejmuje pojazdów zarejestrowanych za granicą. LV i SE: Wymóg zobowiązujący przedsiębiorstwa do korzystania z pojazdów z rejestracją krajową. ES: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do CPC 7122. Główne kryteria: lokalny popyt.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT, PT: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług w zakresie przewozu limuzynami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. ES, IE, IT: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do przewozów autobusowych między miastami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. FR: Bez zobowiązań w przypadku przewozów autobusowych między miastami.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Transport towarowy ²²⁴ (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport poczty ²²⁵).	AT, BG: Wyłączne prawa lub zezwolenie może być przyznane jedynie obywatelom UE oraz osobom prawnym z UE posiadającym główną siedzibę w UE. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). FI, LV: Wymóg zezwolenia, nie obejmuje pojazdów zarejestrowanych za granicą. LV i SE: Wymóg zobowiązujący przedsiębiorstwa do korzystania z pojazdów z rejestracją krajową. IT, SK: Test potrzeb ekonomicznych. Główne kryterium: lokalny popyt.
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ^{226 227} (CPC 7139)	AT: Wyłączne prawa mogą być przyznane jedynie obywatelom UE oraz osobom prawnym z UE posiadającym główną siedzibę w UE.

²²⁴ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

²²⁵ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 7.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

²²⁶ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.B.

²²⁷ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
17. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ²²⁸	
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego²²⁹ a) Usługi w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Dla usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających w branży transportu morskiego bez zobowiązań w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę. IT: Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług przeładunku towarów przewożonych drogą morską. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do czterdziestu dziewięciu procent.

²²⁸ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F. 1)1 do 6.F.1)4.

²²⁹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych, do innych usług pomocniczych wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej oraz do usług związanych z pchaniem i holowaniem.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi w zakresie spedycji frachtu morskiego g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213) h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214) i) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (część CPC 745) j) Inne usługi wspierające i pomocnicze (włączając catering) (część CPC 749)	HR: Bez zobowiązań w przypadku c) usług w zakresie odprawy celnej, d) usług w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania, e) usług agencji morskich oraz f) usług w zakresie spedycji frachtu morskiego. Dla a) usług w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską, b) usług w zakresie przechowywania i magazynowania, j) innych usług wspierających i pomocniczych (włączając catering), h) usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz i) usług wspierających w branży transportu morskiego: bez ograniczeń, z wyjątkiem tego, że zagraniczna osoba prawna musi ustanowić spółkę w Chorwacji, która powinna otrzymać koncesję od władz zarządzających portem, na skutek procedury przetargu publicznego. Liczba usługodawców może być ograniczona w zależności od przepustowości portu. SI: Odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały). FI: Usługi związane z pchaniem i holowaniem mogą być świadczone jedynie przez jednostki pływające pod banderą fińską.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi ²³⁰	UE: Środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie.
a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741)	
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań dla usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi.
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	AT: Wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania działalności jako osoba prawna, wymóg obywatelstwa dla zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli UE.

²³⁰ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług portowych, do innych usług pomocniczych wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej oraz do usług związanych z pchaniem i holowaniem.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Wynajem statków z załogą (CPC 7223) e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745) g) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do czterdziestu dziewięciu procent. HR: Bez zobowiązań. HU: Może być wymagany udział państwa w przedsiębiorstwie. FI: Usługi związane z pchaniem i holowaniem mogą być świadczone jedynie przez jednostki pływające pod banderą fińską. SI: Odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego²³¹ a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7113)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do czterdziestu dziewięciu procent. HR: Bez zobowiązań w przypadku d) (usługi związane z pchaniem i holowaniem). SI: Odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały).

²³¹ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Usługi wspierające w branży usług transportu kolejowego (CPC 743) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	
D. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego ²³² a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	AT: Zezwolenie na wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą może być przyznane jedynie obywatelom UE oraz osobom prawnym z UE posiadającym główną siedzibę w UE. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). Udziały w przedsiębiorstwach bułgarskich ograniczone są do czterdziestu dziewięciu procent. FI: W przypadku wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą wymagane jest zezwolenie, ale nie obejmuje ono pojazdów zarejestrowanych za granicą. HR: Bez zobowiązań w przypadku d) (wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą). SI: Odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały).

²³² Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług wymagających korzystania z infrastruktury użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124) e) Usługi wspierające dla sprzętu transportu drogowego (CPC 744) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	
E. Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Usługi obsługi naziemnej (włączając catering)	UE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem: – zobowiązania podlegają zasadzie wzajemności; – kategorie działalności zależą od wielkości lotniska. Liczba usługodawców na poszczególnych lotniskach może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HR: Bez zobowiązań.
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). PL: W przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych oraz usług przechowywania luzem płynów lub gazów, kategorie działalności zależą od wielkości lotniska. Liczba usługodawców na poszczególnych lotniskach może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców.
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). HU: Bez zobowiązań. SI: Odprawę celną mogą przejść wyłącznie osoby prawne zarejestrowane w Republice Słowenii (nie oddziały).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Wynajem statków powietrznych z załogą (CPC 734)	UE: Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim UE wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w UE. Statki powietrzne muszą być własnością osób fizycznych spełniających szczególne kryteria obywatelstwa lub osób prawnych spełniających kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału (włączając obywatelstwo dyrektorów). W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstępstwa od tego wymogu. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
e) Sprzedaż i marketing	UE: Szczegółowe wymagania dla inwestorów obsługujących system rezerwacji komputerowej będący własnością lub będący pod kontrolą przewoźnika. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
f) System rezerwacji komputerowej	UE: Szczegółowe wymagania dla inwestorów obsługujących system rezerwacji komputerowej będący własnością lub będący pod kontrolą przewoźnika. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Zarządzanie portami lotniczymi ²³³	UE: Zobowiązania podlegają zasadzie wzajemności. BG: Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja). PL: Udział zagraniczny jest ograniczony do czterdziestu dziewięciu procent. HR: Bez zobowiązań.
F. Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ²³⁴ a) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami ²³⁵ (część CPC 742)	Bez ograniczeń.

²³³ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

²³⁴ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.C.

²³⁵ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
18. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem ²³⁶ (CPC 883) ²³⁷	Bez ograniczeń.

²³⁶ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

²³⁷ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 8. USŁUGI BUDOWLANE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Transport paliwa rurociągami ²³⁸ (CPC 7131)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.
C. Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania paliw transportowanych rurociągami ²³⁹ (część CPC 742)	PL: Inwestorzy z krajów będących dostawcami energii mogą podlegać zakazowi przejmowania kontroli nad działalnością tego rodzaju. Bez zobowiązań w przypadku oddziałów bezpośrednich (wymagana jest rejestracja).
D. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych (CPC 62271) oraz usługi w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary wodnej i gorącej wody ²⁴⁰	UE: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody.

²³⁸ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

²³⁹ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

²⁴⁰ Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego (CPC 613) F. Sprzedaż detaliczna oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna (CPC 63297) oraz usługi w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary wodnej i gorącej wody²⁴¹	UE: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego, energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary wodnej i gorącej wody. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: W przypadku sprzedaży detalicznej oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna, zezwolenie dla domów handlowych (w przypadku Francji tylko dla dużych sklepów) uzależnione jest od testu potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących sklepów i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy.
G. Usługi związane z dystrybucją energii²⁴² (CPC 887)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa, w przypadku których: bez ograniczeń. SI: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z dystrybucją gazu, w przypadku których: bez ograniczeń.

²⁴¹ Stosuje się horyzontalne ograniczenia w zakresie usług użyteczności publicznej.

²⁴² Z wyjątkiem usług konsultacyjnych, stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
19. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	Bez ograniczeń.
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	IT: Test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	IT: Test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	IT: Test potrzeb ekonomicznych stosowany jest na zasadzie traktowania narodowego. W przypadku zastosowania testu potrzeb ekonomicznych ustanawia on limit liczby przedsiębiorstw. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących przedsiębiorstw.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ^{243 244} (CPC ver. 1.0 97230)	Bez ograniczeń.
f) Usługi w zakresie połączeń telekomunikacyjnych (CPC 7543)	Bez ograniczeń.

²⁴³ Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 6.A.h) (usługi medyczne), 6.A.j) 2 (usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny) oraz (usługi w zakresie ochrony zdrowia) (13.A i 13.C).

²⁴⁴ Horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej stosuje się do usług spa i masaży nieterapeutycznych w miejscach użyteczności publicznych, takich jak niektóre źródła.

WYKAZY ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH
TRANSGRANICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG

SEKCJA A

STRONA UE

1. Poniższy wykaz zobowiązań zawiera sektory usług zliberalizowane na mocy art. 172 niniejszej Umowy oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych sektorach zastosowanie do usług i usługodawców z Republik Strony AŚ. Wykaz składa się z następujących elementów:
 - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym Strona przyjmuje zobowiązanie, oraz zakres liberalizacji, do którego odnoszą się zastrzeżenia;
 - b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące zastrzeżenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (uwaga: brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej UE).

Transgraniczne świadczenie usług w sektorach lub podsektorach objętych niniejszą Umową i nie umieszczonych w poniższym wykazie nie podlega zobowiązaniom.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
 - a) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;
 - b) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 170 i 171 niniejszej Umowy. Środki te (np. konieczność uzyskania licencji, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do usługodawców z Republiki Strony AŚ.

4. Poniższy wykaz nie ma wpływu na wykonalność Sposobu 1 w niektórych sektorach i podsektorach usług oraz na istnienie monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu działalności gospodarczej.
5. Zgodnie z art. 159 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowykonalne i w związku z tym nie nadają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.
7. W poniższym wykazie stosuje się następujące skróty:

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Republika Czeska

DE Niemcy

DK Dania

ES Hiszpania

EE Estonia

UE Unia Europejska, w tym jej wszystkie państwa członkowskie

FI Finlandia

FR Francja

EL Grecja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LV Łotwa

LT Litwa

LU Luksemburg

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SK Republika Słowacka

SI Słowenia

SE Szwecja

UK Zjednoczone Królestwo.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Nieruchomości Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: Ograniczenia dotyczące nabywania gruntów i nieruchomości przez zagranicznych inwestorów ⁵²⁷ .
1. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów	

⁵²⁷ W odniesieniu do sektorów usług, ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach GATS.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Usługi prawne (CPC 861) ⁵²⁸ (z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>))	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, CY, ES, EL, LT, MT, SK: Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego) podlega wymogowi obywatelstwa. BE, FI: Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W Belgii przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) w sprawach cywilnych może występować ściśle określona liczba prawników.

⁵²⁸ Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa UE i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie usługodawca lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w UE występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym państwie członkowskim, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym państwie członkowskim może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w UE, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego UE i krajowego. W niektórych państwach członkowskich prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	BG: Prawnicy obcokrajowcy mogą świadczyć usługi w zakresie przedstawicielstwa prawnego wyłącznie obywatelom swojego kraju i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. Stałe miejsce zamieszkania wymagane jest w przypadku świadczenia usług mediacji prawnych. FR: Dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa. HR: Bez zobowiązań w przypadku praktyki w zakresie prawa chorwackiego. HU: Pełne członkostwo w palestrze podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. Dla prawników obcokrajowców zakres wykonywanej działalności prawniczej jest ograniczony do doradztwa prawnego. LV: Wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych. DK: Obrót działalnością związaną z doradztwem prawnym ograniczony jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu i spółek prawniczych zarejestrowanych w Danii. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. SE: Członkostwo w palestrze, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	Dla sposobu 1 FR, HU, IT, MT, RO, SI: Bez zobowiązań. AT: Wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 2. Usługi audytorskie (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: Bez zobowiązań. AT: Wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przy prowadzeniu audytów przewidziany jest we właściwym prawodawstwie austriackim (np. ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.). HR: Zagraniczne firmy audytorskie mogą świadczyć usługi audytowe na terenie Chorwacji, jeśli ustanowiły oddział. SE: Usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Wyłącznie takie osoby mogą być właścicielami akcji lub tworzyć spółki osobowe w spółkach, które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych). Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce zamieszkania. LT: Sprawozdanie audytora musi zostać opracowane wspólnie z audytorem posiadającym uprawnienia do wykonywania zawodu na Litwie. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ⁵²⁹	Dla sposobu 1 AT: Wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. CY: Agenci podatkowi muszą posiadać odpowiednie upoważnienie Ministra Finansów. Zezwolenie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Stosowane kryteria są analogiczne do tych stosowanych w odniesieniu do udzielania zezwolenia na inwestycje zagraniczne (wymienione w sekcji poziomej) w formie, w jakiej mają one zastosowanie do niniejszego podsektora, zawsze z uwzględnieniem sytuacji w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. BG, MT, RO i SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵²⁹ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 1.A.a). (usługi prawne).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Usługi architektoniczne oraz e) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	Dla sposobu 1 AT: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług w zakresie planowania. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: Bez zobowiązań. DE: Stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i uposażeń za wszystkie usługi, które są wykonywane za granicą. HR: Osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi architektoniczne za zgodą Chorwackiej Izby Architektów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. Bez zobowiązań w przypadku planowania urbanistycznego. HU, RO: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie architektonicznego kształtowania krajobrazu. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi inżynierskie oraz g) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	Dla sposobu 1 AT, SI: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług wyłącznie w zakresie planowania. BG, CY, EL, IT, MT, PT: Bez zobowiązań. HR: Osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi inżynierskie za zgodą Chorwackiej Izby Inżynierów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: Bez zobowiązań. HR: Bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny. SI: Bez zobowiązań w przypadku usług z zakresu medycyny społecznej, sanitarnych, epidemiologicznych, medyczno-ekologicznych, zaopatrzenia w krew, preparaty z krwi i przeszczepy oraz autopsji. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PT, RO, SI, SK: Bez zobowiązań. UK: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług weterynaryjnych laboratoryjnych i technicznych świadczonych na rzecz weterynarzy-chirurgów, usług doradztwa ogólnego, poradnictwa i dostarczania informacji, np. w zakresie żywienia, zachowania zwierząt i opieki nad zwierzętami. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191) j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: Bez zobowiązań. FI, PL: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług pielęgniarek. HR: Bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz pozostałe usługi świadczone przez farmaceutów ⁵³⁰	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI. UK: Bez zobowiązań. CZ, LV, LT: Bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych. HU: Bez zobowiązań, z wyjątkiem CPC 63211. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
B. Usługi informatyczne i pokrewne (CPC 84)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

⁵³⁰ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych państwach członkowskich tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi badawczo-rozwojowe	
a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851) b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852, z wyjątkiem usług psychologów) ⁵³¹ c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: W przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom UE i osobom prawnym z UE, których główna siedziba znajduje się na terenie UE.

⁵³¹ Część CPC 85201, która znajduje się pod pozycją 1.A.h). (Usługi medyczne i stomatologiczne).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi w zakresie nieruchomości ⁵³²	
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: Bez zobowiązań. HR: Wymagana obecność handlowa. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: Bez zobowiązań. HR: Wymagana obecność handlowa. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵³² Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
a) W odniesieniu do statków (CPC 83103)	Dla sposobu 1 BG, CY, DE, HU, MT, RO: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
b) W odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104)	Dla sposobów 1 oraz 2 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: Bez zobowiązań. UE: Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim wydającym licencję przewoźnikowi lotniczemu lub w innym miejscu w UE. W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstąpienia od tego wymogu.
c) W odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101, CPC 83102 i CPC 83105)	Dla sposobu 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) W odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 i CPC 83109)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
e) W odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań. EE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług dzierżawy lub wynajmu nagranych taśm wideo do odtwarzania na urządzeniach użytku domowego.
f) Wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
F. Pozostałe usługi biznesowe	
a) Usługi reklamowe (CPC 871)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Usługi konsultingowe w zakresie zarządzania (CPC 865)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
d) Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	Dla sposobów 1 oraz 2 HU: Bez zobowiązań w przypadku usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602).
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	Dla sposobu 1 IT: Bez zobowiązań w przypadku zawodu biologa i analityka chemicznego. HR: Bez zobowiązań w przypadku usług związanych z wydawaniem obowiązkowych certyfikatów i podobnych dokumentów urzędowych. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: Bez zobowiązań. HR: Bez zobowiązań w przypadku usług związanych z wydawaniem obowiązkowych certyfikatów i podobnych dokumentów urzędowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	Dla sposobu 1 IT: Bez zobowiązań w przypadku działalności zarezerwowanej dla agronomów i „periti agrari”. EE, MT, RO, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
g) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do rybołówstwa (część CPC 882)	Dla sposobu 1 LV, MT, RO, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
h) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do produkcji (część CPC 884 i część CPC 885)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
i) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) 1. Poszukiwanie personelu kierowniczego (CPC 87201)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: Bez zobowiązań.
i) 2. Usługi wyszukiwania miejsc pracy i pracowników (CPC 87202)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: Bez zobowiązań.
i) 3. Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 1. Usługi detektywistyczne (CPC 87301)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Bez zobowiązań.
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	Dla sposobów 1 oraz 2 HU: Bez zobowiązań w przypadku CPC 87304, CPC 87305. BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: Bez zobowiązań.
k) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie badań. HR: Podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego oraz usługi powiązane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terenie Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 Dla morskich statków towarowych: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: Bez zobowiązań. Dla statków towarowych służących do transportu śródlądowymi drogami wodnymi: UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
l) 4. Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ⁵³³ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
m) Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵³³ Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 1.F.l)1.-1.F.l)4. Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 1.B. (Usługi informatyczne).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
n) Usługi fotograficzne (CPC 875)	Dla sposobu 1 BG, EE, MT, PL: Bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług fotografii lotniczej. HR, LV: Bez zobowiązań w przypadku usług fotografii specjalistycznej (CPC 87504). Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
o) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
p) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
q) Usługi konferencyjne (część CPC 87909)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	Dla sposobu 1 PL: Bez zobowiązań w odniesieniu do usług przysięgłych tłumaczy ustnych. HR: Bez zobowiązań w odniesieniu do dokumentów urzędowych. HU, SK: Bez zobowiązań w odniesieniu do oficjalnych tłumaczeń pisemnych i ustnych. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
r) 2. Usługi projektowania wnętrz i inne specjalne usługi projektowe (CPC 87907)	Dla sposobu 1 DE: Stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i uposażeń za wszystkie usługi, które są wykonywane za granicą. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.
r) 4. Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej (CPC 87901)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ⁵³⁴	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
r) 6. Telekomunikacyjne usługi konsultingowe (CPC 7544)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

⁵³⁴ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 1.F.p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 7. Usługi telefonicznych automatów zgłoszeniowych (CPC 87903)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. Usługi pocztowe i kurierskie	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń ⁵³⁵ .

⁵³⁵ Dla podsektorów (i) do (iv) wymagane mogą być indywidualne licencje nakładające szczególne obowiązki świadczenia usługi powszechnej lub wkład finansowy na fundusz kompensacyjny.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(Usługi odnoszące się do obsługi⁵³⁶ przesyłek pocztowych⁵³⁷ według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym: (i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiegokolwiek postaci fizycznej⁵³⁸, w tym usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych i bezpośrednie przesyłki pocztowe, (ii) obsługa zaadresowanych paczek⁵³⁹, (iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych⁵⁴⁰, (iv) obsługa przesyłek określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych, (v) usługi w zakresie przesyłek ekspresowych⁵⁴¹ dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i)–(iii), (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych, (vii) wymiana dokumentów⁵⁴²	

⁵³⁶ Termin „obsługa” obejmuje przyjęcie, sortowanie, transport i doręczenie.

⁵³⁷ „Przesyłka pocztowa” odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

⁵³⁸ Np. listy, karty pocztowe.

⁵³⁹ Włącznie z książkami i katalogami.

⁵⁴⁰ Dzienniki, gazety, czasopisma.

⁵⁴¹ Przesyłki ekspresowe mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsca pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu, potwierdzenie odbioru.

⁵⁴² Oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie ad hoc, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwianie doręczania własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych między użytkownikami korzystającymi z przedmiotowej usługi. Przesyłka pocztowa odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Podsektory (i), (iv) i (v) wyklucza się jednak w przypadku, gdy wchodzi one w zakres usług, które mogą być zarezerwowane, tj. dla przesyłek korespondencyjnych, których cena jest niższa niż dwuipółkrotna wartość podstawowej stawki publicznej, z zastrzeżeniem, że ważą one mniej niż 50 gramów⁵⁴³, oraz dla usług w zakresie przesyłania listów poleconych stosowanych w toku procedur sądowych lub administracyjnych). (część CPC 751, część CPC 71235⁵⁴⁴ i część CPC 73210⁵⁴⁵)	

⁵⁴³ „Przesyłki korespondencyjne”: informacja w formie pisemnej, w jakiejkolwiek postaci fizycznej, przekazywana i dostarczana pod adres wskazany przez nadawcę na przesyłce lub na jej opakowaniu. Książek, katalogów, gazet i czasopism nie uważa się za przesyłki korespondencyjne.

⁵⁴⁴ Samodzielny transport poczty dowolnym środkiem transportu lądowego.

⁵⁴⁵ Samodzielny transport poczty środkiem transportu lotniczego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi telekomunikacyjne Usługi te nie obejmują działalności gospodarczej polegającej na dostarczaniu treści, których transport wiąże się z usługami telekomunikacyjnymi.	
a) Wszystkie usługi polegające na przesyłaniu i odbiorze sygnałów za pomocą dowolnych środków elektromagnetycznych⁵⁴⁶, z wyłączeniem nadawania⁵⁴⁷.	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

⁵⁴⁶ Usługi te nie obejmują przetwarzania danych lub informacji on-line (włącznie z przetwarzaniem transakcji) (część CPC 843), które znajduje się pod pozycją 1.B. Usługi informatyczne.

⁵⁴⁷ Nadawanie określa się jako nieprzerwany ciąg transmisji wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa, ale nie obejmuje to powiązań w zakresie wkładu między podmiotami gospodarczymi.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi transmisji drogą satelitarną ⁵⁴⁸	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Bez ograniczeń, z wyjątkiem faktu, że usługodawcy w tym sektorze mogą podlegać obowiązkom zabezpieczenia interesu powszechnego związanego z przekazywaniem treści poprzez ich sieć zgodnie z ramami prawnymi UE dotyczącymi komunikacji elektronicznej. BE: Bez zobowiązań.
3. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	Dla sposobu 1 Bez ograniczeń. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵⁴⁸ Usługi te obejmują usługi telekomunikacyjne polegające na przekazie i odbiorze transmisji radiowej i telewizyjnej drogą satelitarną (nieprzerwany ciąg transmisji drogą satelitarną wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa). Obejmuje to sprzedaż praw do korzystania z usług satelitarnych, ale nie obejmuje sprzedaży pakietów programów telewizyjnych gospodarstwom domowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
4. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji, środków wybuchowych oraz innych materiałów wojskowych) A. Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje, dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121) b) Pozostałe usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów chemicznych, metali szlachetnych (i kamieni). AT: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji materiałów pirotechnicznych, artykułów zapalnych, urządzeń wybuchowych i substancji toksycznych. AT, BG: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów do użytku medycznego, takich jak wyroby medyczne i narzędzia chirurgiczne, substancje medyczne i przedmioty do użytku medycznego. HR: Bez zobowiązań w przypadku wyrobów tytoniowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej a) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121) b) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542) c) Pozostałe usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 622 wyłączając usługi w zakresie sprzedaży hurtowej produktów energetycznych⁵⁴⁹)	Dla sposobu 1 AT, BG, PL, RO: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji tytoniu i produktów tytoniowych. IT: W przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej monopol państwa na wyroby tytoniowe. BG, FI, PL, RO: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji napojów alkoholowych. SE: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji detalicznej napojów alkoholowych. AT, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: Bez zobowiązań w przypadku dystrybucji produktów farmaceutycznych. BG, HU, PL: Bez zobowiązań w przypadku usług pośredników w obrocie towarowym. FR: W przypadku usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje, bez zobowiązań dla handlowców i pośredników pracujących na 17 krajowych rynkach świeżych produktów żywnościowych. Bez zobowiązań w przypadku sprzedaży hurtowej produktów farmaceutycznych. MT: Bez zobowiązań w przypadku usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: W przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych.

⁵⁴⁹ Usługi te, obejmujące CPC 62271, znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.D.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej⁵⁵⁰ Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61112, część CPC 6113 i część CPC 6121) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631)	

⁵⁵⁰ Nie obejmuje usług w zakresie konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 1.B. i 1.F.1).
Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycjami 13.E i 13.F.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej innych towarów (nieenergetycznych), z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych ⁵⁵¹ (CPC 632 wyłączając CPC 63211 i 63297) D. Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929)	
5. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)	
A. Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921)	Dla sposobu 1 BG, CY, FI, FR, HR, IT, MT, RO, SE, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: Bez zobowiązań.

⁵⁵¹ Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych znajduje się w dziale USŁUGI ŚWIADCZONE W RAMACH WOLNYCH ZAWODÓW pod pozycją 1.A.k).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922)	Dla sposobu 1 BG, CY, FI, FR,HR, IT, MT, RO, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 CY, FI, MT, RO, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobów 1 oraz 2 LV: Bez zobowiązań w przypadku usług edukacyjnych związanych ze szkolnictwem zawodowym i technicznym na poziomie średnim dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224).
C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: Bez zobowiązań. Dla sposobów 1 oraz 2 CZ, SK: Bez zobowiązań w przypadku usług szkolnictwa wyższego, z wyjątkiem usług w zakresie edukacji technicznej i zawodowej na poziomie pomaturalnym (CPC 92310)

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT: Bez zobowiązań w przypadku usług kształcenia dla dorosłych za pomocą programów radiowych lub telewizyjnych. CY, FI, MT, RO, SE: Bez zobowiązań.
E. Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. HR: Bez ograniczeń dla edukacji korespondencyjnej oraz edukacji za pośrednictwem telekomunikacji.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
6. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO A. Usługi związane ze ściekami (CPC 9401)⁵⁵² B. Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych a) Usługi usuwania odpadów (CPC 9402) b) Usługi sanitarne i podobne (CPC 9403) C. Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu (CPC 9404)⁵⁵³	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingowych. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵⁵² Odpowiada usługom kanalizacyjnym.

⁵⁵³ Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi w zakresie rekultywacji gleby i wód oraz ich oczyszczania Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 94060)⁵⁵⁴ E. Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami (CPC 9405) F. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406) G. Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego i usługi pomocnicze (CPC 94090)	

⁵⁵⁴ Odpowiada częściom pozycji „Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
7. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym. AT: Działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej nieprowadzącej działalności na terytorium UE lub oddziału niezarejestrowanego w Austrii (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zabronione. Obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze, z wyjątkiem ubezpieczenia międzynarodowego zarobkowego transportu lotniczego, mogą zostać zagwarantowane wyłącznie przez spółkę zależną mającą siedzibę w UE lub przez oddział mający siedzibę w Austrii. Wyższy podatek od składek jest należny w przypadku umów ubezpieczeniowych (z wyjątkiem umów w zakresie reasekuracji i retrocesji), które są sporządzane przez spółkę zależną nieprowadzącą działalności w UE lub przez oddział niezakończony w Austrii. Można przyznać zwolnienia z wyższego podatku.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	DK: Obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze mogą zostać zagwarantowane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE. Osoby i przedsiębiorstwa (w tym zakłady ubezpieczeń) inne niż zakłady ubezpieczeń, które uzyskały zezwolenie przez prawo duńskie lub właściwe organy duńskie, nie mogą w celach handlowych w Danii uczestniczyć w realizacji ubezpieczeń bezpośrednich wobec osób zamieszkujących na stałe w Danii, statków duńskich lub nieruchomości w Danii. DE: Polisy obowiązkowych ubezpieczeń lotniczych mogą być wystawiane jedynie przez spółki zależne prowadzące działalność w UE lub przez oddział założony w Niemczech. Jeżeli zagraniczny zakład ubezpieczeń zarejestrował oddział w Niemczech, może on zawierać w Niemczech umowy ubezpieczeniowe odnoszące się do transportu międzynarodowego wyłącznie za pośrednictwem tego oddziału założonego w Niemczech. FR: Ubezpieczenia od ryzyka w zakresie transportu naziemnego mogą być realizowane jedynie przez firmy ubezpieczeniowe mające siedzibę w UE. PL: Bez zobowiązań w przypadku reasekuracji i retrocesji, z wyjątkiem ubezpieczenia towarów w obrocie międzynarodowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	PT: Polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego obejmujące towary, statki powietrzne, kadłuby i odpowiedzialność cywilną mogą być wystawiane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE; jedynie osoby i przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE mogą działać w charakterze pośredników w zakresie takiej działalności ubezpieczeniowej w Portugalii. RO: Reasekuracja na rynku międzynarodowym jest dozwolona tylko w przypadku, gdy ryzyko będące przedmiotem reasekuracji nie może być zlokalizowane na rynku krajowym. ES: W przypadku usług aktuarialnych, wymóg w zakresie miejsca zamieszkania i trzyletnie doświadczenie w tym zakresie. Dla sposobu 1 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	BG: Bez zobowiązań w przypadku ubezpieczeń bezpośrednich, z wyjątkiem usług świadczonych przez usługodawców zagranicznych na rzecz podmiotów zagranicznych na terytorium Republiki Bułgarii. Polisy ubezpieczeń transportowych obejmujących towary, ubezpieczeń pojazdów jako takich oraz ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w zakresie ryzyk zlokalizowanych w Republice Bułgarii nie mogą być wystawiane bezpośrednio przez zagraniczne towarzystwa ubezpieczeniowe. Zagraniczne towarzystwo ubezpieczeniowe może zawierać umowy ubezpieczeniowe tylko za pośrednictwem oddziału. Bez zobowiązań w przypadku ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń. CY, LV, MT: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LT: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, wyłączając ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym, z wyjątkiem transportu lądowego, jeżeli ryzyko znajduje się na Litwie. BG, LV, LT, PL: Bez zobowiązań w przypadku usług pośrednictwa ubezpieczeniowego. FI: Wyłącznie ubezpieczyciele mający główną siedzibę w UE lub oddział w Finlandii mogą oferować bezpośrednio usługi ubezpieczeniowe (w tym koasekurację). Świadczenie usług brokerów ubezpieczeniowych jest uwarunkowane posiadaniem stałego miejsca prowadzenia działalności w UE. HR: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem: a) ubezpieczenia na życie: w przypadku świadczenia usług ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: w przypadku świadczenia usług ubezpieczenia innego niż ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej; c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HU: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich na terytorium Węgier przez zakłady ubezpieczeń niemające siedziby w UE dozwolone jest tylko za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego na Węgrzech. IT: Bez zobowiązań w przypadku zawodu aktuarium. Ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności, dotyczące ryzyka na terenie Włoch, może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w UE. To ograniczenie nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch. SE: Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich jest dopuszczalne wyłącznie poprzez usługodawcę świadczącego usługi ubezpieczeniowe, posiadającego zezwolenie w Szwecji, pod warunkiem że zagraniczny usługodawca i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy firm lub zawarły między sobą umowę o współpracy.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	Dla sposobu 2 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług pośrednictwa BG: Dla ubezpieczeń bezpośrednich, bułgarskie osoby fizyczne i prawne, jak również osoby zagraniczne, które prowadzą działalność gospodarczą na terytorium Republiki Bułgarii, mogą zawierać umowy ubezpieczeniowe dotyczące ich działalności w Bułgarii tylko z usługodawcami, którzy posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Bułgarii. Odszkodowania wynikające z takich umów są wypłacane w Bułgarii. Bez zobowiązań w przypadku ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń. HR: Bez zobowiązań w przypadku bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem: a) ubezpieczenia na życie: w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia na życie; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: (i) w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia innego niż na życie, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej;

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	(ii) – ubezpieczeń osobowych i nieruchomości, które nie są dostępne w Republice Chorwacji; – przedsiębiorstw wykupujących ubezpieczenie za granicą w związku z pracami inwestycyjnymi za granicą, w tym ubezpieczenie obejmujące sprzęt wykorzystywany do tych prac; – ubezpieczeń spłaty pożyczek zagranicznych (zabezpieczenie); – ubezpieczeń osobowych i nieruchomości w pełni posiadanych przedsiębiorstw i spółek joint venture, które prowadzą działalność gospodarczą za granicą, jeśli jest to zgodne z przepisami tego kraju lub jest wymagane przy rejestracji; – ubezpieczeń statków będących w budowie oraz remoncie, jeżeli wymaga tego umowa zawarta z zagranicznym klientem (nabywcą); c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego. IT: Ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności, dotyczące ryzyka na terenie Włoch, może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w UE. To ograniczenie nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: Bez zobowiązań, z wyjątkiem dostarczania informacji finansowych oraz przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. BE: W przypadku świadczenia usług doradczych w zakresie inwestycji wymagane jest posiadanie siedziby w Belgii. BG: Stosowane mogą być ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. CY: Bez zobowiązań, z wyjątkiem obrotu zbywalnymi papierami wartościowymi, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. EE: Dla przyjmowania depozytów, wymóg uzyskania zezwolenia od estońskiej komisji nadzoru finansowego oraz rejestracji działalności zgodnie z przepisami prawa estońskiego jako spółki akcyjnej, spółki zależnej lub oddziału. EE: Założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w UE mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	HR: Bez zobowiązań z wyjątkiem udzielania pożyczek, leasingu finansowego, usług płatniczych i usług transferu środków pieniężnych, gwarancji i zobowiązań, usług brokerskich na rynku pieniężnym, dostarczania i transferu informacji finansowych oraz usług doradczych oraz innych dodatkowych usług finansowych z wyjątkiem pośrednictwa. LT: Założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami powierniczymi i spółkami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w UE mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. IE: Świadczenie usług inwestycyjnych lub doradztwa w zakresie inwestycji wymaga: (i) uzyskania zezwolenia w Irlandii, dla którego zwykle wymaga się, aby podmiot był zarejestrowany lub był spółką osobową lub podmiotem jednoosobowym, w każdym przypadku posiadającym siedzibę statutową/główną siedzibę w Irlandii (w pewnych przypadkach zezwolenie może nie być wymagane, np. gdy usługodawca z państwa trzeciego nie jest obecny na rynku (obecność handlowa) w Irlandii oraz usługa nie jest świadczona podmiotom prywatnym), lub (ii) uzyskania zezwolenia w innym państwie członkowskim zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie inwestycji i usług.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	IT: Bez zobowiązań w przypadku „promotori di servizi finanziari” (sprzedawcy usług finansowych). LV: Bez zobowiązań, z wyjątkiem udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług pomocniczych, wyłączając pośrednictwo. LT: Obecność handlowa wymagana jest do zarządzania funduszami emerytalnymi. MT: Bez zobowiązań, z wyjątkiem przyjmowania depozytów, udzielania wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. PL: Dla dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i związanego z tym oprogramowania: Wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub sieci innego autoryzowanego operatora. RO: Bez zobowiązań w przypadku leasingu finansowego, obrotu instrumentami rynku pieniężnego, walutami obcymi, instrumentami pochodnymi, instrumentami opartymi na kursach walutowych i stopach procentowych, zbywalnymi papierami wartościowymi i innymi negocjowalnymi instrumentami i aktywami finansowymi, dla udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, zarządzania aktywami oraz usług rozrachunkowych i rozliczeniowych w odniesieniu do aktywów finansowych. Płatności i usługi transferu środków pieniężnych dozwolone są wyłącznie poprzez bank mający siedzibę w Rumunii.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	SI: (i) Udział w emisjach obligacji skarbowych, zarządzaniu funduszem emerytalno-rentowym: bez zobowiązań. (ii) Wszystkie inne podsektory, z wyjątkiem udziału w emisji obligacji skarbowych, zarządzaniu funduszem emerytalno-rentowym, dostarczaniu i transferu informacji finansowych oraz usług doradczych i innych dodatkowych usług finansowych: bez zobowiązań, z wyjątkiem przyjmowania kredytów (wszelkiego rodzaju kredytów i pożyczek), oraz przyjmowania gwarancji i zobowiązań ze strony zagranicznych instytucji kredytowych przez krajowe osoby prawne i wyłącznych właścicieli. Podmioty zagraniczne mogą jedynie oferować zagraniczne papiery wartościowe poprzez krajowe banki i przedsiębiorstwo zajmujące się pośrednictwem giełdowym. Członkowie Słoweńskiej Giełdy Papierów Wartościowych muszą być zarejestrowani w Republice Słowenii lub być oddziałami zagranicznych przedsiębiorstw inwestycyjnych lub banków. Dla sposobu 2 BG: Stosowane mogą być ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. PL: Dla dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i związanego z tym oprogramowania: Wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej lub sieci innego autoryzowanego operatora.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
8. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I USŁUGI SPOŁECZNE (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)	
A. Usługi szpitalne (CPC 9311) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
D. Usługi społeczne (CPC 933)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 BE: Bez zobowiązań w przypadku usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
9. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu powietrznego ⁵⁵⁵	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu. HR: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
B. Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	Dla sposobu 1 BG, HU: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵⁵⁵ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE DLA USŁUG TRANSPORTOWYCH pod pozycją 12.E.a). Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
10. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK, SI: Bez zobowiązań. BG: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług rozrywkowych producentów teatralnych, zespołów muzycznych oraz orkiestr (CPC 96191); usług świadczonych przez autorów, kompozytorów, rzeźbiarzy, artystów estradowych i innych artystów indywidualnych (CPC 96192); pomocniczych usług związanych z teatrem (CPC 96193). EE: Bez zobowiązań w przypadku innych usług rozrywkowych (CPC 96199), z wyjątkiem usług kinowych. LT, LV: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług związanych z prowadzeniem kin (część CPC 96199).
B. Usługi agencji informacyjnych i prasowych (CPC 962)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury (CPC 963)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.
D. Usługi związane ze sportem (CPC 9641)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT: Bez zobowiązań w przypadku usług szkół narciarskich i przewodników górskich. BG, CZ, HR, LV, MT, PL, RO, SK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 1 CY, EE: Bez zobowiązań.
E. Usługi związane z działalnością parków rekreacyjnych i plaż (CPC 96491)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. USŁUGI TRANSPORTOWE	
A. Transport morski a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego) b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ⁵⁵⁶	Dla sposobów 1 oraz 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI oraz SE: Usługi dowozowe na podstawie zezwolenia.

⁵⁵⁶ W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Transport śródlądowymi drogami wodnymi a) Transport pasażerski (CPC 7221) b) Transport towarowy (CPC 7222)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. AT: Wymóg obywatelstwa w przypadku zakładania przedsiębiorstwa żeglugowego przez osoby fizyczne. W przypadku zakładania przedsiębiorstwa jako osoba prawna wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających, zarządu i rady nadzorczej. Wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii. Ponadto większość udziałów musi być własnością obywateli UE. BG, CY, CZ, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE, SI, SK: Bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Transport kolejowy a) Transport pasażerski (CPC 7111) b) Transport towarowy (CPC 7112)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
D. Transport drogowy a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122) b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport pocztowy ⁵⁵⁷).	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵⁵⁷ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 2.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ⁵⁵⁸ (CPC 7139)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.
12. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ⁵⁵⁹	

⁵⁵⁸ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.B.

⁵⁵⁹ „Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 1.F.1)1. do 1.F.1)4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego a) Usługi w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich f) Usługi spedycji morskiej g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213) h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań dla usług w zakresie odprawy celnej oraz usług w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie przechowywania i magazynowania. AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: Bez zobowiązań w przypadku usług związanych z pchaniem i holowaniem. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą. HR: Bez zobowiązań z wyjątkiem usług agencji transportu towarowego (CPC 748). Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem statków z załogą (CPC 7223)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegające niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. UE: Bez zobowiązań w przypadku usług związanych z pchaniem i holowaniem. HR: Bez zobowiązań. Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: Bez zobowiązań w przypadku wynajmu statków z załogą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745) g) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7113) e) Usługi wspierające w branży usług transportu kolejowego (CPC 743) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań w przypadku usług związanych z pchaniem i holowaniem. HR: Bez zobowiązań z wyjątkiem c) (usług agencji transportu towarowego). Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego a) Usługi w zakresie przeładunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748) d) Wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124) e) Usługi wspierające dla transportu drogowego (CPC 744) f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: Bez zobowiązań w przypadku wynajmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą HR: Bez zobowiązań z wyjątkiem c) (usługi agencji transportu towarowego) i e) (usługi wspierające dla transportu drogowego) wymagających pozwolenia. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego	
a) Usługi obsługi naziemnej (włączając usługi w zakresie cateringu)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu.
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
d) Wynajem statków powietrznych z załogą (CPC 734)	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim wydającym licencję przewoźnikowi lotniczemu lub w innym miejscu w UE. W przypadku krótkoterminowych umów najmu lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstępienia od tego wymogu.
e) Sprzedaż i marketing f) System rezerwacji komputerowej	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: Szczególne obowiązki dla usługodawców obsługujących systemy rezerwacji komputerowej należące do przewoźników lotniczych lub przez nich kontrolowane.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Zarządzanie portami lotniczymi	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
F. Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ⁵⁶⁰ Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami (część CPC 742)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

⁵⁶⁰ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.C.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem (CPC 883) ⁵⁶¹	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.
B. Transport paliwa rurociągami (CPC 7131)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań.

⁵⁶¹ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 3. USŁUGI BUDOWLANE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania paliw transportowanych rurociągami (część CPC 742)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
D. Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych (CPC 62271) oraz usługi w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
E. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego (CPC 613)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
F. Sprzedaż detaliczna oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna (CPC 63297) oraz usługi w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: Bez zobowiązań w przypadku sprzedaży detalicznej oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna, z wyjątkiem zamówień pocztowych, w przypadku których: bez ograniczeń. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
G. Usługi związane z dystrybucją energii (CPC 887)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa, w przypadku których: bez ograniczeń. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
14. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ⁵⁶² (CPC ver. 1.0 97230)	Dla sposobu 1 UE: Bez zobowiązań. Dla sposobu 2 Bez ograniczeń.
f) Usługi w zakresie połączeń telekomunikacyjnych (CPC 7543)	Dla sposobów 1 oraz 2 Bez ograniczeń.

⁵⁶² Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 1.A.h) „Usługi medyczne”, 1.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (8.A i 8.C).

ZAŁĄCZNIK XII

**ZASTRZEŻENIA STRONY UE
DOTYCZĄCE PERSONELU KLUCZOWEGO I ABSOLWENTÓW ODBYWAJĄCYCH STAŻ**

1. Poniższy wykaz zastrzeżeń podaje rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane zgodnie z art. 166 niniejszej Umowy, do których mają zastosowanie ograniczenia dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż zgodnie z art. 174 niniejszej Umowy, i wymienia takie ograniczenia. Wykazy składają się z następujących elementów:
 - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia;
 - b) drugiej kolumny, opisującej obowiązujące ograniczenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (uwaga: brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej UE).

Unia Europejska i jej państwa członkowskie nie przyjmują żadnych zobowiązań w stosunku do personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż w przypadku rodzajów działalności gospodarczej, które nie zostały zliberalizowane (pozostają bez zobowiązań) na podstawie art. 166 niniejszej Umowy.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:

- a) „ISIC rev 3.1” oznacza Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 4, ISIC rev 3.1, 2002;
- b) „CPC” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;
- c) „CPC ver. 1.0” oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.

3. Zobowiązania dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik jakichkolwiek sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.

4. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 174 niniejszej Umowy. Środki te (np. konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, konieczność posiadania miejsca stałego zamieszkania na terytorium, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza), nawet jeśli nie zostały wymienione w poniższym wykazie, znajdują zastosowanie w każdym przypadku do kluczowego personelu i absolwentów odbywających staż drugiej Strony.
5. Zgodnie z art. 159 ust. 3 niniejszej Umowy poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
6. Wszystkie wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych Strony UE dotyczące wjazdu, pobytu, pracy oraz środków zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włącznie z przepisami dotyczącymi okresu pobytu, płacy minimalnej i układów zbiorowych w zakresie płac, nawet jeśli nie zostały wymienione w poniższym wykazie.
7. Poniższy wykaz nie ma wpływu na istnienie monopolu państwowych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań dotyczących zakładania przedsiębiorstw.
8. W tych sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w państwie członkowskim lub regionie, gdzie ma być świadczona usługa, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na nich.
9. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zastrzeżeń nie są samowystarczalne i w związku z tym nie nadają bezpośrednio żadnych praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.

10. W poniższym wykazie stosuje się następujące skróty:

AT Austria

BE Belgia

BG Bułgaria

CY Cypr

CZ Republika Czeska

DE Niemcy

DK Dania

ES Hiszpania

EE Estonia

UE Unia Europejska, w tym jej wszystkie państwa członkowskie

FI Finlandia

FR Francja

EL Grecja

HR Chorwacja

HU Węgry

IE Irlandia

IT Włochy

LV Łotwa

LT Litwa

LU Luksemburg

MT Malta

NL Niderlandy

PL Polska

PT Portugalia

RO Rumunia

SK Republika Słowacka

SI Słowenia

SE Szwecja

UK Zjednoczone Królestwo.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Test potrzeb ekonomicznych. BG, HU: Test potrzeb ekonomicznych jest wymagany w przypadku absolwentów odbywających staż.
WSZYSTKIE SEKTORY	Zakres „przeniesienia w ramach przedsiębiorstwa” BG: Liczba osób przenoszonych w ramach przedsiębiorstwa nie może przekroczyć dziesięciu procent średniej rocznej liczby obywateli UE zatrudnionych przez daną bułgarską osobę prawną: w przypadku gdy zatrudnionych jest mniej niż sto osób, liczba osób przenoszonych w ramach przedsiębiorstwa może, po otrzymaniu zezwolenia, przekroczyć dziesięć procent. HU: Bez zobowiązań w przypadku osób fizycznych będących partnerami w ramach osoby prawnej innej Strony.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Dyrektorzy zarządzający i audytorzy AT: Dyrektorzy zarządzający oddziałów osób prawnych muszą mieć miejsce zamieszkania w Austrii; osoby fizyczne odpowiedzialne w ramach osoby prawnej lub oddziału za przestrzeganie austriackiej ustawy handlowej muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii. FI: Cudzoziemiec prowadzący działalność handlową jako przedsiębiorca prywatny potrzebuje pozwolenia na prowadzenie handlu i musi mieć miejsce stałego zamieszkania w UE. Dla wszystkich sektorów poza usługami telekomunikacyjnymi, wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla dyrektora zarządzającego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W odniesieniu do usług telekomunikacyjnych, wymóg miejsca stałego zamieszkania w odniesieniu do dyrektora zarządzającego. FR: Dyrektor zarządzający przedsięwzięcia przemysłowego, handlowego lub rzemieślniczego, jeżeli nie posiada zezwolenia na pobyt, musi uzyskać specjalne zezwolenie. RO: Większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi. SE: Dyrektor zarządzający osoby prawnej lub oddziału musi mieć miejsce zamieszkania w Szwecji

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	Uznawanie UE: Dyrektywy UE w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów mają zastosowanie wyłącznie do obywateli UE. Prawo do wykonywania regulowanego zawodu w jednym państwie członkowskim nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym państwie członkowskim⁷⁸⁴.
WSZYSTKIE SEKTORY	Absolwenci odbywający staż W przypadku AT, DE, ES, FR i HU szkolenie musi być związane z posiadanym wyższym wykształceniem.
4. PRODUKCJA ⁷⁸⁵	

⁷⁸⁴ W celu uzyskania przez obywateli państw trzecich uznania ich kwalifikacji obowiązującego na terytorium całej UE, konieczne jest negocjowanie porozumienia o wzajemnym uznawaniu w ramach określonych w art. 85 niniejszej Umowy.

⁷⁸⁵ Sektor ten nie obejmuje usług w zakresie doradztwa odnoszących się do produkcji, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.h).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
H. Usługi poligraficzne, wydawnicze i reprodukcja zapisanych nośników informacji (ISIC rev 3.1: 22, wyłączając publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy ⁷⁸⁶)	HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawców. IT: Wymóg obywatelstwa dla wydawców. PL: Wymóg obywatelstwa dla naczelników redaktorów gazet i czasopism. SE: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców i właścicieli wydawnictw i drukarni.
6. USŁUGI BIZNESOWE	
A. Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów	

⁷⁸⁶ Publikowanie i drukowanie na podstawie wynagrodzenia lub umowy znajduje się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycją 6.F.p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Usługi prawne (CPC 861) ⁷⁸⁷	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego) podlega wymogowi obywatelstwa. W przypadku Hiszpanii właściwe organy mogą przyznać zwolnienie z tego wymogu.

⁷⁸⁷ Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa UE i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie inwestor lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w palestrze państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do palestry państwa goszczącego w drodze testu kwalifikacji i zarejestrowania działalności w państwie przyjmującym. Usługi prawne dotyczące prawa UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w UE występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do palestry w tym państwie członkowskim, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do palestry w danym państwie członkowskim Unii Europejskiej może być więc konieczne do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami i innymi właściwymi organami w UE, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego UE i krajowego. W niektórych państwach członkowskich prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do palestry mają jednak prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>)	BE, FI: Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W Belgii przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) w sprawach cywilnych może występować ściśle określona liczba prawników. BG: Prawnicy obcokrajowcy mogą świadczyć usługi w zakresie przedstawicielstwa prawnego wyłącznie obywatelom swojego kraju i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. Stałe miejsce zamieszkania wymagane jest w przypadku świadczenia usług mediacji prawnych. FR: Dostęp prawników do zawodu „avocat auprès de la Cour de Cassation” i „avocat auprès du Conseil d’Etat” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa. HR: Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa (obywatelstwo państwa członkowskiego UE). HU: Pełne członkostwo w palestrze podlega wymogowi obywatelstwa, połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. W przypadku prawników zagranicznych zakres działalności prawnej jest ograniczony do świadczenia usług w zakresie doradztwa prawnego, które muszą być wykonywane w oparciu o umowę o współpracy zawartą z węgierskim prawnikiem lub spółką prawniczą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	LV: Wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych. DK: Obrót działalnością związaną z doradztwem prawnym ograniczony jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa. LU: Wymóg obywatelstwa w przypadku świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa luksemburskiego i unijnego. SE: Członkostwo w palestrze, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.
b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	FR: Świadczenie usług w dziedzinie rachunkowości i księgowości jest uzależnione od decyzji Ministra Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania nie może przekraczać pięciu lat.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 2. Usługi audytorskie (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	AT: Wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przy prowadzeniu audytów przewidziany jest we właściwym prawodawstwie austriackim (np. ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.). DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. ES: Wymóg obywatelstwa dla biegłych rewidentów oraz administratorów, dyrektorów i udziałowców w spółkach innych niż spółki objęte Ósmą dyrektywą EWG w sprawie prawa spółek. FI: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. EL: Wymóg obywatelstwa dla biegłych rewidentów. IT: Wymóg obywatelstwa dla administratorów, dyrektorów i udziałowców w spółkach innych niż spółki objęte Ósmą dyrektywą EWG w sprawie prawa spółek. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla indywidualnych audytorów. SE: Usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, tj. wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Do uzyskania zgody wymagane jest miejsce zamieszkania.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ⁷⁸⁸	AT: Wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. BG, SI: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów. HU: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
d) Usługi architektoniczne oraz e) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	EE: Przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi mieć miejsce zamieszkania w Estonii. BG: Specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. Wymóg obywatelstwa w przypadku usług w zakresie planowania urbanistycznego oraz architektury krajobrazu. EL, HR, HU, SK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
f) Usługi inżynierskie oraz g) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	EE: Przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi mieć miejsce zamieszkania w Estonii. BG: Specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. EL, HR, HU, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.

⁷⁸⁸ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 6.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	CZ, IT, SK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. CZ, EE, RO, SK: Zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. BE, LU: Absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. BG, CY, MT: Wymóg obywatelstwa. DE: Wymóg obywatelstwa, który może być zniesiony w wyjątkowych przypadkach uwarunkowanych interesem zdrowia publicznego. DK: Ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres osiemnastu miesięcy, przy czym wymagane jest miejsce zamieszkania. FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. LV: Wykonywanie zawodów medycznych przez obcokrajowców uwarunkowane jest zezwoleniem lokalnego organu ds. zdrowia, wydawanym zgodnie z potrzebami ekonomicznymi w odniesieniu do lekarzy i stomatologów w danym regionie. PL: Wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych. PT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla psychologów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	BG, CY, DE, EE, EL, FR, HR, HU, MT, SI: Wymóg obywatelstwa. CZ i SK: Wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. IT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. PL: Wymóg obywatelstwa. Obywatele innych krajów mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191)	AT: W celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, by dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki zawodowej w Austrii. BE, LU: Absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. CZ, CY, EE, RO, SK: Zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów. HU: Wymóg obywatelstwa. IT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. LV: Potrzeby ekonomiczne określone na podstawie łącznej liczby położnych w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej. PL: Wymóg obywatelstwa. Obywatele innych krajów mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	AT: Zagraniczni usługodawcy są dopuszczeni tylko do następujących rodzajów działalności: pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, logopedzi, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia. W celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, by dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki zawodowej w Austrii. BE, FR, LU: Absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych. CY, CZ, EE, RO, SK: Zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów. HU: Wymóg obywatelstwa. DK: Ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres osiemnastu miesięcy, przy czym wymagane jest miejsce zamieszkania. CY, CZ, EL, IT: Z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych: decyzja jest uwarunkowana wolnymi stanowiskami w regionie i niedoborem personelu. LV: Potrzeby ekonomiczne określone na podstawie łącznej liczby pielęgniarek w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz pozostałe usługi świadczone przez farmaceutów ⁷⁸⁹	FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, w ramach ustanowionych kontyngentów, dostęp dla obywateli państw trzecich jest możliwy, pod warunkiem, że usługodawca posiada francuski dyplom farmacji. DE, EL, SK: Wymóg obywatelstwa. HU: Wymóg obywatelstwa, z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz sprzedaży detalicznej towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
D. Usługi w zakresie nieruchomości ⁷⁹⁰	
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. LV, MT, SI: Wymóg obywatelstwa.

⁷⁸⁹ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą ogólną, działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych państwach członkowskich tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

⁷⁹⁰ Przedmiotowe usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania, jeżeli nie zostanie on zniesiony przez duńską Agencję Handlu i Spółek. FR, HU, IT, PT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. LV, MT, SI: Wymóg obywatelstwa.
E. Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi	
e) W odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	UE: Wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów.
f) Wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	UE: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
F. Pozostałe usługi biznesowe	
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	IT, PT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla biologów i analityków chemicznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	IT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla agronomów i ekspertów ds. rolnictwa („periti agrari”).
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	BE: Wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: Wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. DK: Wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego oraz w odniesieniu do usług dozoru lotnisk. ES, PT: Wymóg obywatelstwa dla pracowników wyspecjalizowanych. FR: Wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających i dyrektorów. IT: Wymóg obywatelstwa i w zakresie miejsca zamieszkania w celu uzyskania koniecznego zezwolenia na świadczenie usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	BG: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów. DE: Wymóg obywatelstwa dla geodetów wyznaczanych przez organy publiczne. FR: Wymóg obywatelstwa dla wykonywania usług geodezyjnych związanych z ustanawianiem praw własności i prawem ziemskim. IT, PT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	MT: Wymóg obywatelstwa.
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	LV: Wymóg obywatelstwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych i motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	UE: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż w odniesieniu do konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych.
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ⁷⁹¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	UE: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
m) Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów.

⁷⁹¹ Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 6.F.I) 1-6.F.I) 4. Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 6.B. Usługi informatyczne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
n) Usługi fotograficzne (CPC 875)	HR, LV: Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do specjalistycznych usług fotograficznych. PL: Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług fotografii lotniczej.
p) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawców. SE: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców i właścicieli wydawnictw i drukarni.
q) Usługi konferencyjne (część CPC 87909)	SI: Wymóg obywatelstwa.
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	FI: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla certyfikowanych tłumaczy pisemnych. DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla uprawnionych publicznych tłumaczy ustnych i pisemnych, o ile nie zostanie on zniesiony przez duńską Agencję Handlu i Spółek.
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	BE, EL, IT: Wymóg obywatelstwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 4. Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej (CPC 87901)	BE, EL, IT: Wymóg obywatelstwa.
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ⁷⁹²	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż. LV: Test potrzeb ekonomicznych dla specjalistów oraz wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż.
8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	BG: Specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa.
9. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji i materiałów wojskowych)	

⁷⁹² Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 6.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej ⁷⁹³	
c) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej żywności (CPC 631)	FR: Wymóg obywatelstwa dla dystrybutorów tytoniu („buralistes”).
10. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921)	FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. IT: Wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. EL: Wymóg obywatelstwa dla nauczycieli.

⁷⁹³ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.B. i 6.F.1).
Nie obejmuje usług w zakresie sprzedaży detalicznej produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycjami 18.E i 18.F.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922)	FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. IT: Wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. EL: Wymóg obywatelstwa dla nauczycieli. LV: Wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi edukacyjne w zakresie zawodowego i technicznego szkolnictwa ponadpodstawowego dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224)
C. Usługi szkolnictwa wyższego (CPC 923)	FR: Wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. CZ, SK: Wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi szkolnictwa wyższego, wyłączając usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej po zakończeniu szkoły średniej (CPC 92310). IT: Wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. DK: Wymóg obywatelstwa dla nauczycieli.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
12. USŁUGI FINANSOWE	
A. Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami	AT: Kierownictwo oddziału musi składać się z dwóch osób fizycznych zamieszkałych w Austrii. EE: W przypadku ubezpieczeń bezpośrednich organ zarządzający ubezpieczeniowej spółki akcyjnej z udziałem kapitału zagranicznego może mieć w swoim składzie obywateli państw spoza UE jedynie proporcjonalnie do udziału zagranicznego, przy czym liczba ta nie może przekraczać połowy członków grupy zarządzającej. Szef kierownictwa spółki zależnej lub spółki niezależnej musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Estonii. ES: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania oraz trzech lat doświadczenia zawodowego dla osób wykonujących zawód aktuarusza. HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. IT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób wykonujących zawód aktuarusza. FI: Dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor zakładu ubezpieczeń muszą mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie. Agent zagranicznego towarzystwa ubezpieczeniowego musi mieć miejsce zamieszkania w Finlandii, chyba że towarzystwo ma swoją siedzibę główną we UE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)	BG: Obowiązuje wymóg stałego miejsca zamieszkania w Bułgarii dla dyrektorów wykonawczych i personelu zarządzającego. FI: Dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor instytucji kredytowej musi mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że fiński organ nadzoru finansowego przyznał zwolnienie. Makler (osoba fizyczna) zajmujący się obrotem instrumentami pochodnymi musi posiadać miejsce zamieszkania na terytorium UE. HR: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Zarząd kieruje działalnością instytucji kredytowej z terytorium Republiki Chorwacji. IT: W przypadku działalności „promotori di servizi finanziari” (sprzedawców usług finansowych), obowiązuje wymóg w zakresie miejsca zamieszkania na terytorium jednego z państw członkowskich UE. LT: Co najmniej jeden kierownik musi być obywatelem UE. PL: Wymóg obywatelstwa przynajmniej jednego członka kadry zarządzającej banku.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I USŁUGI SPOŁECZNE (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych) A. Usługi szpitalne (CPC 9311) B. Usługi pogotowia ratunkowego (CPC 93192) C. Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne (CPC 93193) E. Usługi społeczne (CPC 933)	FR: Przy wydawaniu niezbędnego zezwolenia na dostęp do funkcji kierowniczych bierze się pod uwagę dostępność miejscowych kierowników. LV: Test potrzeb ekonomicznych dla lekarzy, stomatologów, położnych, pielęgniarek, fizjoterapeutów oraz personelu paramedycznego. PL: Wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
14. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. Hotele, restauracje i catering (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu lotniczego ⁷⁹⁴	BG: Liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza pięćdziesiąt procent. HR: Wymóg obywatelstwa dla usług gastronomicznych i hotelowych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich.
B. Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	BG: Liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza pięćdziesiąt procent. HR: Wymóg zatwierdzenia przez Ministerstwo Turystyki w przypadku stanowiska kierownika biura.
C. Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, IT, LT, MT, PL, PT, SK: Wymóg obywatelstwa.

⁷⁹⁴ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE DLA USŁUG TRANSPORTOWYCH pod pozycją 17.D.a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
15. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. Usługi rozrywkowe (obejmujące m.in. teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	FR: Niezbędne zezwolenie regulujące dostęp do funkcji kierowniczych podlega wymogowi obywatelstwa w przypadku wniosku dotyczącego okresu przekraczającego dwa lata.
16. USŁUGI TRANSPORTOWE	
A. Transport morski	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego). b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ⁷⁹⁵	UE: Wymóg obywatelstwa dla załóg statków. AT: Wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających.
D. Transport drogowy	
a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122)	AT: Wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub partnerstwa. DK, HR: Wymóg obywatelstwa oraz w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego. BG, MT: Wymóg obywatelstwa.

⁷⁹⁵ W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez usługodawców w zakresie międzynarodowego transportu towarowego pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport poczty ⁷⁹⁶).	AT: Wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub partnerstwa. BG, MT: Wymóg obywatelstwa. HR: Wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego.
E. Transport rurociągami towarów innych niż paliwo ⁷⁹⁷ (CPC 7139)	AT: Wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających.
17. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ⁷⁹⁸	

⁷⁹⁶ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 7.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

⁷⁹⁷ Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.B.

⁷⁹⁸ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F. l)1 do 6.F.l)4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
A. Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego a) Usługi w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi w zakresie odprawy celnej d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania e) Usługi agencji morskich f) Usługi w zakresie spedycji frachtu morskiego g) Wynajem statków z załogą (CPC 7213)	UE: Wymóg obywatelstwa dla załóg w odniesieniu do usług związanych z pchaniem i holowaniem oraz usług wspierających dla transportu morskiego. AT: Wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających. BG, MT: Wymóg obywatelstwa. DK: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej. EL: Wymóg obywatelstwa dla usług w zakresie odprawy celnej. IT: Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla „raccomandatario marittimo”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214) i) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	
B. Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745)	UE: Wymóg obywatelstwa dla załóg.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego d) Wynajem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124)	AT: Wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub partnerstwa. BG, MT: Wymóg obywatelstwa.
F. Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu rurociągami towarów innych niż paliwo ⁷⁹⁹ a) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami (część CPC 742)	AT: Wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających.

⁷⁹⁹ Usługi pomocnicze w dziedzinie transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.C.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
18. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. Usługi związane z górnictwem (CPC 883) ⁸⁰⁰	SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.

⁸⁰⁰ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wgłębne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych. Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji. Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się pod pozycją 8. USŁUGI BUDOWLANE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
19. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	UE: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż. AT: Wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż.
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż. AT: Wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż.
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż. AT: Wymóg obywatelstwa dla absolwentów odbywających staż.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ⁸⁰¹ (CPC ver. 1.0 97230)	UE: Wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.

⁸⁰¹ Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycjami: 6.A.h) „Usługi medyczne”, 6.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (13.A i 13.C).

ZAŁĄCZNIK VII
(Załącznik XV do Umowy)

ZAŁĄCZNIK XV

PUNKTY INFORMACYJNE

W ODNIESIENIU DO STRONY UE:

UNIA EUROPEJSKA	European Commission – Directorate-General for TRADE Services and Investment Unit Rue de la Loi 170 1000 BRUXELLES Belgia E-mail: TRADE-GATS-CONTACT-POINTS@ec.europa.eu
AUSTRIA	Federal Ministry of Economy, Family and Youth Department for Multilateral Trade Policy - C2/11 Stubenring 1 A-1011 Vienna Austria Telefon: (43) 1 711 00 (ext. 6915/5946) Telefaks: (43) 1 718 05 08 E-mail: post@C211.bmwfj.gv.at

BELGIA	Service public fédéral Economie, PME, Classes moyennes et Energie Direction générale du Potentiel économique (Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy Directorate – General Economic Potential) Rue du Progrès, 50 B-1210 Brussels Belgia Telefon: (32) 2 277 93 57 Telefaks: (32) 2 277 53 03 E-mail: info-gats@economie.fgov.be
BULGARIA	Foreign Economic Policy Directorate Ministry of Economy and Energy 12, Alexander Batenberg Str. 1000 Sofia Bułgaria Telefon: (359 2) 940 77 61 / (359 2) 940 77 93 Telefaks: (359 2) 981 49 15 E-mail: cv.dimitrova@mee.government.bg
CHORWACJA	State Office for Trade Policy Gajeva 4, Zagreb Chorwacja Telefon: 01-6444-600 Faks: 01-6444-601 E-mail: info@dutp.hr

CYPR	Permanent Secretary Planning Bureau Apellis and Nirvana corner 1409 Nicosia Cypr Telefon: (357 22) 406 801 / (357 22) 406 852 Telefaks: (357 22) 666 810 E-mail: planning@cytanet.com.cy maria.philippou@planning.gov.cy
REPUBLIKA CZESKA	Ministry of Industry and Trade Department of Multilateral and EU Common Trade Policy Politických vězňů 20 Praha 1 Republika Czeska Telefon: (420) 2 2485 2973 Telefaks: (420) 2 2422 1560 E-mail: vondrackova@mpo.cz
DANIA	Ministry of Foreign Affairs International Trade Policy and Business Asiatisk Plads 2 DK-1448 Copenhagen K Dania Telefon: (45) 3392 0000 Telefaks: (45) 3254 0533 E-mail: hp@um.dk

ESTONIA	Ministry of Economic Affairs and Communications 11 Harju street 15072 Tallinn Estonia Telefon: (372) 639 7654 / (372) 625 6360 Telefaks: (372) 631 3660 E-mail: services@mkm.ee
FINLANDIA	Ministry for Foreign Affairs Department for External Economic Relations Unit for the EU's Trade Policy and Economic Relations PO Box 428 00023 Government Finlandia Telefon: (358-9) 1605 5533 Telefaks: (358-9) 1605 5576

FRANCJA	Ministère de l'Economie, des Finances et de l'Emploi Direction générale du Trésor et de la Politique économique (DGTPE) Service des Affaires multilatérales et du développement Sous Direction Politique commerciale et Investissement Bureau Services, Investissements et Propriété intellectuelle 139 rue de Bercy (télédoc 233) 75572 Paris Cédex 12 Francja Telefon: (33) (1) 44 87 20 30 Faks: (33) (1) 53 18 96 55 Secrétariat général des affaires européennes 2, Boulevard Diderot 75572 Paris Cédex 12 Telefon: (33) (1) 44 87 10 13 Faks: (33) (1) 44 87 12 61
NIEMCY	Germany Trade and Invest (GTAI) Agrippastrasse 87-93 50676 Köln Niemcy Telefon: (49221) 2057 345 Telefaks: (49221) 2057 262 E-mail: zoll@gtai.de; trade@gtai.de

GRECJA	Ministry of Economy Competitiveness and Shipping General Directorate for International Economic Policy Directorate for International Trade Policy 1 Kornarou Str. 10563 Athens Grecja Telefon: (30 210) 3286121, 3286126 Telefaks: (30 210) 3286179
WĘGRY	Ministry for National Development and Economy Trade Policy Department Honvéd utca 13-15. H-1055 Budapest Węgry Telefon: 361 336 7715 Faks: 361 336 7559 E-mail: kereskedelempolitika@gkm.gov.hu
IRLANDIA	Department of Enterprise, Trade & Employment International Trade Section (WTO) Earlsfort Centre Hatch St. Dublin 2 Irlandia Telefon: (353 1) 6312533 Telefaks: (353 1) 6312561

WŁOCHY	Ministero degli Affari Esteri Piazzale della Farnesina, 1 00194 Rome Włochy General Directorate for the Multilateral Economic and Financial Cooperation WTO Coordination Office Telefon: (39) 06.3691.4353 / 2648 Telefaks: (39) 06.3233458 E-mail: dgce.omc@esteri.it; dgce1@esteri.it General Directorate for the European Integration Office II – EU external relations Telefon: (39) 06 3691 2740 Telefaks: (39) 06 3691 6703 E-mail: dgie2@esteri.it Ministry for Economic Development Viale Boston, 25 00144 Rome Włochy General Directorate for Trade Policy Division V Telefon: (39) 06 5993 2589 Telefaks: (39) 06 5993 2149 E-mail: polcom5@sviluppoeconomico.gov.it
--------	---

ŁOTWA	Ministry of Economics of the Republic of Latvia Foreign Economic Relations Department Foreign Trade Policy Unit Brivibas Str. 55 RIGA, LV 1519 Łotwa Telefon: (371) 67 013 008 Telefaks: (371) 67 280 882 E-mail: pto@em.gov.lv
LITWA	Division of International Economic Organizations, Ministry of Foreign Affairs J. Tumo Vaizganto 2 2600 Vilnius Litwa Telefon: (370 52) 362 594 (370 52) 362 598 Telefaks: (370 52) 362 586 E-mail: teo.ed@urm.lt
LUKSEMBURG	Ministère des Affaires Etrangères Direction des Relations Economiques Internationales 6, rue de l'Ancien Athénée L-1144 Luxembourg Luksemburg Telefon: (352) 478 2355 Telefaks: (352) 22 20 48

MALTA	Director International Economic Relations Directorate Economic Policy Division Ministry of Finance St. Calcedonius Square Floriana CMR02 Malta Telefon: (356) 21 249 359 Faks: (356) 21 249 355 E-mail: epd@gov.mt joseph.bugeja@gov.mt
NIDERLANDY	Ministry of Economic Affairs Directorate-General for Foreign Economic Relations Trade Policy & Globalisation (ALP: E/446) P.O. Box 20101 2500 EC Den Haag Niderlandy Telefon: (3170) 379 6451 (3170) 379 6467 Telefaks: (3170) 379 7221 E-mail: M.F.T.RiemslogBaas@MinEZ.nl

POLSKA	Ministry of Economy Department of Trade Policy Ul. Żurawia 4a 00-507 Warsaw Polska Telefon: (48 22) 693 4826 / (48 22) 693 4856 / (48 22) 693 4808 Telefaks: (48 22) 693 4018 E-mail: SekretariatDPH@mg.gov.pl
PORTUGALIA	Ministry of Economy ICEP Portugal Market Intelligence Unit Av. 5 de Outubro, 101 1050-051 Lisbon Portugalia Telefon: (351 21) 790 95 00 Telefaks: (351 21) 790 95 81 E-mail: informação@icep.pt Ministry of Foreign Affairs General Directorate for Community Affairs (DGAC) R da Cova da Moura 1 1350 –11 Lisbon Portugalia Telefon: (351 21) 393 55 00 Telefaks: (351 21) 395 45 40

RUMUNIA	Ministry for Economy, Trade, and Business Environment* Str. Ion Campineanu nr. 16 District 1 Bucharest Rumunia Telefon: 40214010558, 40214010562 Faks: 40213159698 E-mail: natalia.schink@dce.gov.ro raluca.constantinescu@dce.gov.ro
REPUBLIKA SLOWACKA	Ministry of Economy of the Slovak Republic Trade and Consumer Protection Directorate Trade Policy Department Mierová 19 827 15 Bratislava 212 Republika Slowacka Telefon: (421-2) 4854 7110 Telefaks: (421-2) 4854 3116
SLOWENIA	Ministry of the Economy of the Republic of Slovenia Directorate for Foreign Economic Relations Kotnikova 5 1000 Ljubljana Slovenia Telefon: (386 1) 400 35 21 Telefaks: (386 1) 400 36 11 E-mail: gp.mg@gov.si Adres internetowy: www.mg-rs.si

HISZPANIA	Ministerio de Industria, Turismo y Comercio Secretaría de Estado de Comercio Exterior Subdirección General de Comercio Internacional de Servicios Paseo de la Castellana 162 28046 Madrid Hiszpania Telefon: (34 91) 349 3781 Telefaks: (34 91) 349 5226 E-mail: sgcominser.ssc@mcx.es
SZWECJA	National Board of Trade Department for WTO and Developments in Trade Box 6803 113 86 Stockholm Szwecja Telefon: (46 8) 690 4800 Telefaks: (46 8) 30 6759 E-mail: registrar@kommers.se Adres internetowy: http://www.kommers.se Ministry for Foreign Affairs Department: UD-IH 103 39 Stockholm Szwecja Telefon: 46 (0) 8 405 10 00 Telefaks: 46 (0) 8723 11 76 E-mail: registrar@foreign.ministry.se Adres internetowy: http://www.sweden.gov.se/

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO	Department for Business, Innovation and Skills (BIS) Trade Policy Unit 1 Victoria Street London SW1H 0ET Zjednoczone Królestwo Telefon: (4420) 7215 5000 Faks: (4420) 7215 2235 E-mail: a133services@bis.gsi.gov.uk Adres internetowy: www.bis.gov.uk/policies/trade-policy-unit/trade-in-services
--------------------------	---

W ODNIESIENIU DO REPUBLIK STRONY AŚ:

KOSTARYKA	Ministerio de Comercio Exterior Dirección General de Comercio Exterior Autopista Próspero Fernández, Ruta 27, Plaza Tempo, Piso 3, Escazú San José, Kostaryka Telefon: (506) 2505-4100/2505-4000 Telefaks: (506) 2505-4166 E-mail: dgce@comex.go.cr
-----------	--

SALVADOR	Ministerio de Economía Dirección de Administración de Tratados Comerciales (DATCO) (en coordinación con las instituciones respectivas) Alameda Juan Pablo II y Calle Guadalupe, Edificio C-2, 3ª Planta. Plan Maestro, Centro de Gobierno, San Salvador, Salvador, C.A. Telefon: (503) 2590-5788 Telefaks: (503) 2590-5789 E-mail: datco@minec.gob.sv
GWATEMALA	Ministerio de Economía Dirección de Administración del Comercio Exterior 8ª. Avenida 10-43 Zona 1, Ciudad Guatemala, Guatemala Telefon: (502) 2412-0200 Telefaks: (502) 2412-0327 E-mail: http://dace.mineco.gob.gt/infocomex/infocomex.php
HONDURAS	Secretaria de Estado en el Despacho de Desarrollo Económico, Dirección General de Administración y Negociación de Tratados Colonia Humuya, Edificio San José, sobre el Boulevard José Cecilio del Valle, Tegucigalpa, Honduras Telefon: (504) 2235- 5047 Telefaks: (504) 2235-5047 Adres internetowy: www.sde.gob.hn

NIKARAGUA	Ministerio de Fomento, Industria y Comercio (MIFIC) Dirección de Aplicación y Negociación de Acuerdos Comerciales Km 6 Carretera a Masaya, Apartado Postal No 8 Managua, Nikaragua Telefon: (505): 2248 9300 Adres internetowy: www.mific.gob.ni
PANAMA	Ministerio de Comercio e Industrias Dirección Nacional de Administración de Tratados y Defensa Comercial Oficina de Negociaciones Comerciales Internacionales Avenida Ricardo J. Alfaro, Edificio Plaza Edison Piso No. 2 Telefon: (507) 560-0610 Telefaks: (507) 560-0618 E-mail: dinatradec@mici.gob.pa apineda@mici.gob.pa Adres internetowy: www.mici.gob.pa

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dodatek 1

ZAKRES

SEKCJA A

G. HARMONOGRAM DLA STRONY UE

Następujące podmioty z Chorwacji należy dodać do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy instytucji zamawiających, które są organami rządowymi na szczeblu centralnym zgodnie z definicją określoną w dyrektywie UE w sprawie zamówień publicznych”:

„Chorwacja

- Hrvatski sabor
- Predsjednik Republike Hrvatske

- Ured predsjednika Republike Hrvatske
- Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti
- Vlada Republike Hrvatske
- Uredi Vlade Republike Hrvatske
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Ministarstvo financija
- Ministarstvo obrane
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo pravosuđa
- Ministarstvo uprave
- Ministarstvo poduzetništva i obrta
- Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

- Ministarstvo poljoprivrede
- Ministarstvo turizma
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
- Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
- Ministarstvo branitelja
- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Ministarstvo zdravlja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstvo kulture
- Državne upravne organizacije
- Županijski uredi državne uprave
- Ustavni sud Republike Hrvatske
- Vrhovni sud Republike Hrvatske
- Sudovi
- Državno sudbeno vijeće

- Državno odvjetništvo
 - Državnoodvjetničko vijeće
 - Pučki pravobranitelj
 - Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave
 - Hrvatska narodna banka
 - Državne agencije i uredi
 - Državni ured za reviziju”.
-

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dodatek 1

ZAKRES

SEKCJA B

G. HARMONOGRAM DLA STRONY UE

Następujące podmioty z Chorwacji należy dodać do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy organów zamawiających, które są podmiotami prawa publicznego zgodnie z definicją określoną w dyrektywie UE w sprawie zamówień publicznych”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 „Zakon o javnoj nabavi” (Narodne novine broj 90/11) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy nr 90/11), czyli osoby prawne ustanowione w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, niemające charakteru przemysłowego ani handlowego i spełniające jeden z poniższych warunków:

- są one finansowane w ponad 50 % z budżetu państwowego lub z budżetu jednostek samorządów lokalnych lub regionalnych lub od innych tego rodzaju osób prawnych; lub
- zarządzanie nimi jest objęte nadzorem organów rządowych, jednostek samorządów lokalnych i regionalnych lub innych osób prawnych; lub
- posiadają one zarząd, radę nadzorczą lub zarząd administracyjny, w których ponad połowa członków jest powoływana przez organy władz państwowych, jednostki samorządów lokalnych lub regionalnych lub inne tego rodzaju osoby prawne.

Na przykład:

- Agencija Alan d.o.o.
- APIS IT d.o.o. – Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama

- Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO
- CARNet – Hrvatska akademska i istraživačka mreža
- centri za pomoć i njegu
- centri za socijalnu skrb
- domovi socijalne skrbi
- ustanove za zdravstvenu njegu
- državni arhivi
- Državni zavod za zaštitu prirode
- Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško
- Fond za naknadu oduzete imovine
- Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara
- Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
- Hrvatska lutrija d.o.o.
- Hrvatska matica iseljenika
- Hrvatska poljoprivredna komora
- Hrvatska radiotelevizija
- Hrvatska zajednica tehničke kulture
- Hrvatski audiovizualni centar
- Hrvatski centar za konjogojstvo – Državne ergele Đakovo i Lipik
- Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
- Hrvatski centar za razminiranje
- Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata
- Hrvatski olimpijski odbor

- Hrvatski operator tržišta energije
- Hrvatski paraolimpijski odbor
- Hrvatski registar brodova
- Hrvatski restauratorski zavod
- Hrvatski športski savez gluhih
- Hrvatski zavod za hitnu medicinu
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- Hrvatski zavod za mentalno zdravlje
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- Hrvatski zavod za norme
- Hrvatski zavod za telemedicinu
- Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping
- Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
- Jadrolinija (brodarsko društvo)
- Javna ustanova Hrvatski olimpijski centar
- javna visoka učilišta
- javne ustanove nacionalni parkovi
- javne ustanove parkovi prirode
- javni znanstveni instituti
- kazališta, muzeji, galerije, knjižnice i druge ustanove u kulturi kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave
- kaznionice
- kliničke bolnice
- klinički bolnički centri
- klinike
- Leksikografski zavod „Miroslav Krleža”

- lučke uprave
- lječilišta
- ljekarničke ustanove čiji je osnivač jedinica područne (regionalne) samouprave
- Matica hrvatska
- Međunarodni centar za podvodnu arheologiju
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica
- Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu
- Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
- Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje
- Nacionalno vijeće za znanost
- Narodne novine d.d.
- odgojni zavodi

- odgojno-obrazovne ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne ili područne
- (regionalne) samouprave
- opće bolnice
- Plovput d.o.o. (društvo u državnom vlasništvu zaduženo za sigurnost plovidbe)
- poliklinike
- specijalne bolnice
- Središnji registar osiguranika
- Sveučilišni računski centar
- športske zajednice
- športski savezi
- ustanove za hitnu medicinsku pomoć
- ustanove za palijativnu skrb
- ustanove za zdravstvenu njegu
- Zaklada policijske solidarnosti

- zatvori
 - Zavod za obnovu Dubrovnika
 - Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo
 - zavodi za javno zdravstvo
 - Zrakoplovno – tehnički centar d.d.
 - županijske uprave za ceste
 - Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija.”.
-

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dodatek 1

ZAKRES

SEKCJA C

G. HARMONOGRAM DLA STRONY UE

Następujące podmioty z Chorwacji należy dodać do wykazu zatytułowanego „Orientacyjne wykazy instytucji zamawiających i przedsiębiorstw publicznych spełniających kryteria określone w sekcji C”,

- a) w części zatytułowanej „I. PRODUKCJA TRANSPORT I DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy Nr 90/11), będące przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, na podstawie specjalnych przepisów, prowadzą działalność polegającą na budowaniu (dostarczaniu) stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłem i dystrybucją energii elektrycznej lub na zarządzaniu tymi sieciami oraz na dostawie energii elektrycznej do takich sieci; takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie licencji dotyczącej prowadzenia działalności związanej z energią, zgodnie z ustawą o energii (Dziennik Urzędowy nr 68/01, 177/04, 76/07, 152/08, 127/10);”;

- b) w części zatytułowanej „II. PRODUKCJA, TRANSPORT LUB DYSTRYBUCJI WODY PITNEJ”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy Nr 90/11), będące przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, na podstawie specjalnych przepisów, prowadzą działalność polegającą na budowaniu (dostarczaniu) stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłem i dystrybucją wody pitnej lub na zarządzaniu tymi sieciami oraz na dostawie wody pitnej do takich sieci; takie jak podmioty ustanowione przez samorządy lokalne, działające jako publiczni dostawcy usług w zakresie dostarczania lub odprowadzania wody, zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dziennik Urzędowy nr 153/09 i 130/11);”;

- c) w części zatytułowanej „III. MIEJSKI TRANSPORT KOLEJOWY, TRAMWAJOWY, TROLEJBUSOWY LUB AUTOBUSOWY”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy Nr 90/11), będące przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, na podstawie specjalnych przepisów, prowadzą działalność polegającą na udostępnianiu sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w zakresie transportu kolejami miejskimi, systemami automatycznymi, tramwajami, autobusami, trolejbusami lub kolejami linowymi lub na zarządzaniu tymi sieciami; takie jak podmioty świadczące wspomniane usługi publiczne zgodnie z ustawą o użyteczności publicznej (Dziennik Urzędowy nr 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11);”;

- d) w części zatytułowanej „IV. PORTY MORSKIE LUB ŚRÓDLĄDOWE LUB INNE URZĄDZENIA INFRASTRUKTURY PORTÓW”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy Nr 90/11), będące przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, na podstawie specjalnych przepisów, prowadzą działalność polegającą na eksploatacji określonych obszarów geograficznych w celu udostępnienia portów morskich, portów rzecznych lub innych terminali przewoźnikom morskim lub śródlądowym; takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie przyznanej koncesji, zgodnie z ustawą o portach i obszarach morskich (Dziennik Urzędowy nr 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09);”;

- e) w części zatytułowanej „V. PORTY LOTNICZE”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy Nr 90/11), będące przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, na podstawie specjalnych przepisów, prowadzą działalność polegającą na eksploatacji określonych obszarów geograficznych w celu udostępnienia przewoźnikom lotniczym portów lotniczych lub innego rodzaju wyposażenia terminali; takie jak podmioty prowadzące wymienione rodzaje działalności na podstawie przyznanej koncesji, zgodnie z ustawą o portach lotniczych (Dziennik Urzędowy nr 19/98 i 14/11).”;

- f) w części zatytułowanej „VI. USŁUGI KOLEJOWE”:

„Chorwacja

Podmioty zamawiające, o których mowa w art. 6 „*Zakon o javnoj nabavi*” (*Narodne novine broj 90/11*) (ustawa o zamówieniach publicznych, Dziennik Urzędowy nr 90/11), które są przedsiębiorstwami publicznymi lub instytucjami zamawiającymi i które, zgodnie z przepisami szczególnymi, prowadzą działalność związaną z udostępnianiem sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu kolejowego lub zarządzaniem tymi sieciami;”.

ŚRODKI PUBLIKOWANIA INFORMACJI DOTYCZĄCYCH ZAMÓWIENIA

Kostaryka

Ustawy, przepisy i procedury administracyjne, *Diario Oficial La Gaceta*

Jurisprudence *Boletín Judicial*

Salwador

Informacje mogą być publikowane za pośrednictwem elektronicznego systemu *Comprasal* (www.mh.gob.sv/moddiv/HTML/), na stronie internetowej *Asamblea Legislativa de El Salvador*, *Corte Suprema de Justicia* lub w *Diario Oficial*.

Gwatemala

Diario de Centroamérica, Órgano Oficial de la República de Guatemala

Honduras

Diario Oficial La Gaceta

System elektroniczny Honducompras

Nikaragua

Sistema de Contrataciones Administrativas del Estado:

www.nicaraguacompra.gob.ni

Panama

Ustawy i przepisy administracyjne: www.gacetaoficial.gob.pa

Orzecznictwo: www.organojudicial.gob.pa

Unia Europejska

Belgia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Le Bulletin des Adjudications – Inne publikacje w prasie specjalistycznej
Bułgaria	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Държавен вестник (Monitor Państwowy) http://dv.parliament.bg – Rejestr Zamówień Publicznych (www.aop.bg)

Chorwacja	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (Elektroniczny system zamówień publicznych Republiki Chorwacji)
Republika Czeska	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Dania	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Niemcy	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Estonia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Grecja	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Publikacja w prasie codziennej, finansowej, regionalnej i specjalistycznej
Hiszpania	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Francja	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Bulletin officiel des annonces des marchés publics
Irlandia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Prasa codzienna: „Irish Independent”, „Irish Times”, „Irish Press”, „Cork Examiner”
Włochy	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Cypr	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Monitor Urzędowy Republiki – Lokalna prasa codzienna
Łotwa	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Latvijas vēstnesis (gazeta urzędowa)
Litwa	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Dodatek informacyjny „Informaciniai pranešimai” do Dziennika Urzędowego („Valstybės žinios”) Republiki Litewskiej
Luksemburg	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Prasa codzienna

Węgry	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Biuletyn Zamówień Publicznych – Dziennik Urzędowy Rady Zamówień Publicznych)
Malta	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Monitor Rządowy
Niderlandy	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Austria	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Amtsblatt zur Wiener Zeitung
Polska	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Biuletyn Zamówień Publicznych
Portugalia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Rumunia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Monitorul Oficial al României (Dziennik Urzędowy Rumunii) – Elektroniczny system zamówień publicznych (http://www.e-licitatie.ro)
Słowenia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Monitor Urzędowy Republiki Słowenii
Słowacja	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Vestník verejného obstarávania (Biuletyn Zamówień Publicznych)
Finlandia	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej – Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Zamówienia publiczne w Finlandii i na obszarze EOG, Dodatek do Monitora Urzędowego Finlandii)
Szwecja	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
Zjednoczone Królestwo	– Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej